

Šakvický zpravodaj

MK ČRE 20162 | červenec | 2/2015

■ Posilovna

V měsíci červenci probíhá zkušební provoz, kdy se bude mapovat návštěvnost a zájem občanů o cvičení. Následně bude vše upraveno pro maximální využití posilovny. Ve zkušebním provozu bude vstup do posilovny zdarma, potom se bude jednat spíš o symbolické vstupné, které by mělo pokrýt náklady na provoz. V posilovně bude

vždy proškolený dozor, který poradí, jak se s přístroji zachází.

Kromě toho budou mít návštěvníci možnost se dohodnout na individuálních trénincích, cvičebním plánu atd. Věřím, že si všichni cvičenci přijdou na své, ať už jsou úplní začátečníci nebo zkušení borci.

Radim Dirgas

Poděkování

Děkuji tímto manželům Františkovi a Anně Procházkovým, Šakvice, Dlouhá 465 za záchranu mého života.

Děkuje Jiří Munduch

Redakční rada a zastupitelstvo obce
přejí všem svým čtenářům
hezké léto a ještě lepší podzim.

Realizované akce leden–červen 2015

- Sekční garážová vrata včetně přístřešku u knihovny.

- Chodník pod přístřeškem u fotbalových kabin včetně chodníku k víceúčelovému hřišti.

- Regenerace umělého povrchu s křemičitým pískem na víceúčelovém hřišti, oprava oplocení .
- Budova kinorestaurantu:
Podkroví: nové sociálky, sprcha, výměna střešních oken včetně zateplení dlažba, rekonstrukce topení a vody, podlahářské práce, výmalba.

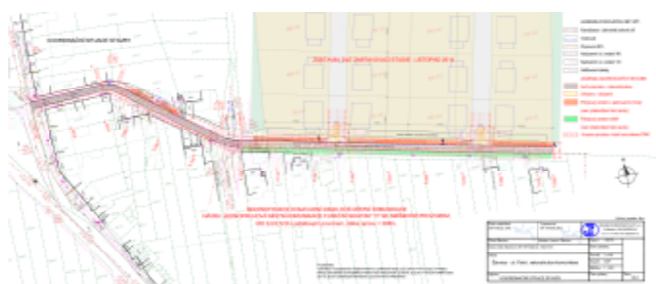

Schodiště, chodby: výměna oken , zednické práce, výmalba,
Prostory po bývalém kadeřnictví: zateplení, rekonstrukce vody, zednické práce, výmalba
Prostory INP, současná klubovna FS Hanýsek: rekonstrukce topení a vody a elektřiny.

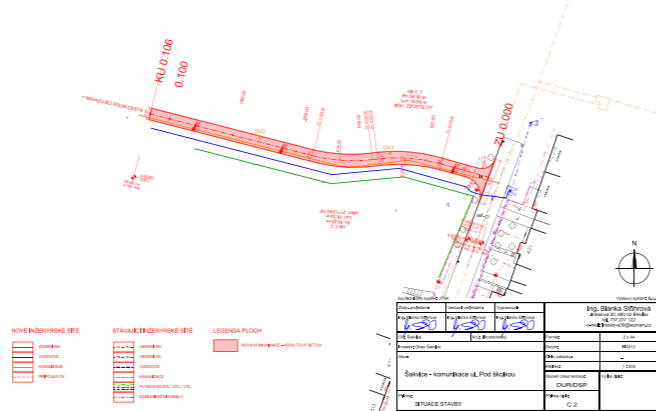
- Rekonstrukce 2. pol. mateřské školy na ul. Dlouhé: stavební práce, topení, voda, odpady, elektřina, obklady, dlažba, nové sociálky, stolařské práce, výmalba, podlahářské práce.

- Byl zadán projekt na rekultivaci bývalé skládky: projektant Ing. Radimír Zendulka-ZERA projekt Prostějov. Součástí tohoto projektu jsou i další práce: (polohopisné a výškopisné zaměření současného stavu, hydrogeologické průzkumné práce a následná analýza rizik skládky odpadů).
- Je zpracován projekt na komunikaci na ul. Polní – projektant Projektce inženýrských sítí s. r. o., Břeclav. V současné době máme již vysoutěženou firmu VHS Břeclav, která bude projekt ještě v letošním roce realizovat.

- V letošním roce se bude ještě realizovat stavba komunikace na nové ulici za školkou. Stavbu bude také realizovat firma VHS Břeclav.

Obě tyto akce budou zahájeny po dokončení stavby „Rekonstrukce ČOV a dobudování kanalizace.“

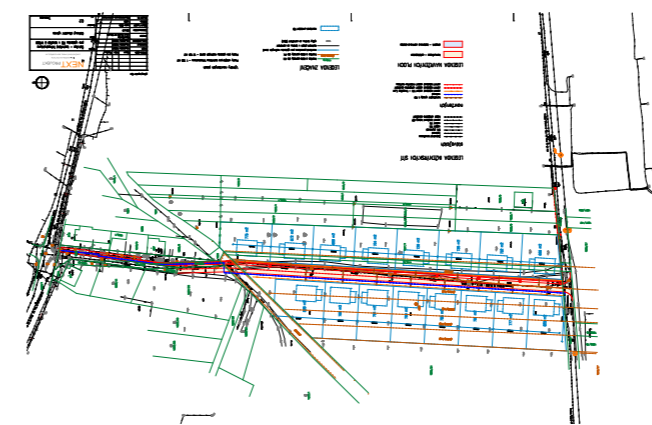

- Byl zadán projekt na prodloužení vodovodu na ul. Vnohradní. V současné době probíhá územní řízení. Projektant: Projektce inženýrských sítí s. r. o., Břeclav.

- Byl zadán projekt na rekonstrukci střechy ZŠ a zateplení celé budovy ZŠ včetně fasády. Zde počítáme s realizací až v příštím roce. Samozřejmě budeme žádat o dotaci. Projektant: Jaroslav Fojtách, Břeclav.

- Byl zadán projekt na prodloužení kanalizačního řadu u bývalé sýpky – projektant: Jiří Třináctý, Břeclav.

- Byl zadán projekt na inženýrské sítě (voda, kanalizační přípojky, NN, komunikace , osvětlení pro výstavbu RD u hřiště projektant: Jaroslav Fojtách, Břeclav.

- Byl zadán projekt na osvětlení na ul. Pod hrází –projektant Vojtěch Kubača, Hodonín.

- V současné době probíhají dokončovací práce na rekonstrukci ČOV včetně dobudování kanalizace.

- Získali jsme dotaci z MMR na dětské hřiště v areálu MŠ na ul. Dlouhé. Dětské prvky dodá firma Bonita Group Service Tišnov. Dětské hřiště bude rozšířeno o kolotoč, čtyřmístnou houpačku, vláček, průlezku, pískoviště a pružinová houpadla.

- Byly zbudovány dopadové plochy na dětském hřišti v parku na Isidoře.

Dotace: V letošním roce byly prozatím poskytnuty dvě účelové dotace:

- Mysliveckému sdružení Šakvice, částka 10 000,- Kč na výsadbu stromů
- TJ Sokol Šakvice: částka 20 000,- Kč na činnost mládeže a 180 000,- Kč na rekonstrukce sociálek a předsálí sokolovny

Evidujeme ještě několik žádostí o poskytnutí dotace z rozpočtu obce, o kterých zatím zastupitelstvo nerozhodlo.

Na žádost občanů zveřejňujeme přehled dotací z rozpočtu obce za posledních 10 let.

Drahomíra Dirgasová, starostka

Dotace poskytnuté z rozpočtu obce od r. 2001

*platí si z dotace energie

** obec hradí náklady na fotbalové hřiště

*** energie platí obec

	Myslivci	Sokol	Hanýsek	Zahrádkáři	Fara Kostel	Betlém	Charita	STP	Sokolka	Tufaranka	Srdce	Hody	Akce v Šakvicích
2001					172 000,00								
2002					200 000,00								
2003		30 000,00		5 000,00				1 000,00					
2004	5 000,00	30 000,00		5 000,00		1 000,00		700,00	10 000,00			20 000,00	
2005	1 000,00	230 000,00	50 000,00					1 000,00	10 000,00	10 000,00		20 000,00	
2006	10 000,00	90 000,00	50 000,00	5 000,00		1 000,00	1 000,00	1 000,00	10 000,00	10 000,00		20 000,00	
2007	10 000,00	100 000,00	370 000,00			1 000,00	1 000,00	3 000,00	10 000,00	10 000,00		20 000,00	
2008	30 000,00		300 000,00	5 000,00		2 000,00	1 000,00	3 000,00	30 000,00	10 000,00		20 000,00	
2009	20 000,00	20 000,00	110 000,00			2 000,00	1 000,00	3 000,00				20 000,00	
2010			45 000,00*			2 000,00	1 000,00	3 000,00				20 000,00	
2011	40 000,00	320 000,00	80 000,00*	2 000,00	150 000,00	2 000,00	1 000,00	3 000,00				20 000,00	
2012	10 000,00	50 000,00	40 000,00*			2 000,00	1 000,00	3 000,00	10 000,00			20 000,00	
2013	10 000,00	**	60 000,00*		50 000,00	2 000,00	1 000,00	3 000,00				20 000,00	
2014	10 000,00	25 000,00**	30 000,00***	2 000,00		2 000,00	1 000,00	3 000,00	4 000,00	4 000,00	5 000,00	20 000,00	10 000,00
2015	10 000,00	200 000,00**	***			2 000,00	1 000,00	3 000,00				20 000,00	
	156 000,00	1 095 000,00	1 135 000,00	24 000,00	572 000,00	19 000,00	10 000,00	30 700,00	84 000,00	44 000,00	5 000,00	240 000,00	10 000,00

■ Rekonstrukce budovy kinorestaurantu na ul. Pekařské, projekt „Pod jednou střechou“

Cílem tohoto projektu je soustředit do jedné budovy různé aktivity obce.

- kulturu, sport, volnočasové aktivity
- ušetřit náklady na energie
- využít volné obecní prostory
- podpora aktivit našich občanů
- soudržnost občanů pod jednou střechou, pospolitost, vzájemná spolupráce a podpora
- zapojení občanů do společenského života v obci, vedení kroužků, cvičení, kurzů a jiné aktivity

Dřívější využití budovy:

- Přízemí: restaurace, promítání filmů
- 1. NP-2. NP: diskotéka, kadeřnictví, bar

Současné využití budovy:

■ Přízemí: prostory bývalého kina využívá DH Túfaranka ke zkouškám, konají se zde koncerty, divadla, kulturní akce pořádané školou, divadelní kroužek při ZŠ Šakvice. Zde je potřeba vyřešit topení, rekonstrukci elektřiny, zázemí pro divadlo. Záměrem obce je využít ve větší míře tyto prostory pro divadelní kroužek, kulturní akce, ke zkouškám dechových hudeb atd.

Restaurace: byla provedena výměna oken, čeká nás ještě rekonstrukce terasy, sklepních prostor, odvodnění celé budovy.

■ 1. NP: prostory byly postupně zrekonstruovány: výměna oken, zateplení, rekonstrukce topení a vody, částečná rekonstrukce osvětlení. V současné době tyto prostory využívá FS Hanýsek ke svým zkouškám, klub maminek, v létě je zde zázemí pro příměstský tábor. Vzhledem k tomu, že hradíme veškeré energie, tzn. vodu, elektřinu i plyn, přáním zastupitelstva je, aby tyto prostory byly maximálně využívány, tzn. v případě zájmu i jinými kroužky, kluby atd. Jestli se nám to podaří

nevím, protože vše závisí na vzájemné toleranci a pochopení všech, kteří budou tyto prostory využívat.

■ 2. NP (podkroví): prostory byly prázdné, v dost špatném stavu. Prohnilá okna, kterými zatékalo, topení bylo jen v bývalém kadeřnictví, nevyhovující sociálky.

Dlouho jsme přemýšleli nad tím, k jakému účelu tyto prostory zrekonstruovat. Byla vypracována studie na sociální byty, ubytování, knihovnu, volnočasové aktivity. Nakonec jsme se rozhodli, na žádost mladých sportovců, zde vybudovat zázemí pro sportovní vyžití našich občanů ale jen v tom případě, pokud se podaří získat dotaci z JMK „Program rozvoje venkova JMK – Výstavba a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti.“ Dotaci jsme získali, podařilo se nám získat ještě sponzorský dar, některé práce byly provedeny brigádnicky za pomoci našich mladých občanů, zbytek zafinancovala obec. Po rozsáhlé rekonstrukci, která obsahovala výměnu oken, zateplení, rekonstrukci vody, topení, zednické práce a malování, se nám zde podařilo vybudovat sportovní zázemí pro naše občany: posilovnu, juping, crossfit, rehabilitační cvičení pro starší občany, cvičení rodičů s dětmi.

V současné době jsme zrekonstruované prostory vybavili pro posilovnu, ale přáním zastupitelstva je, aby byly tyto prostory využívány pro cvičení žen, rodičů s dětmi, rehabilitační cvičení atd.

V případě, že by se tyto prostory v budoucnu pro sport nevyužívaly, byla rekonstrukce provedena tak, aby bylo možno využít tyto prostory i k jinému účelu, např. ubytovnu.

Současně s rekonstrukcí 2. NP jsme provedli výměnu oken na schodišti včetně vymalování schodiště a chodeb.

Dále máme v plánu provést zateplení celé budovy včetně fasády, úpravu vstupních a venkovních prostor. Na tyto investice se budeme snažit získat dotaci.

Prostory na schodišti, na chodbách i ve vestibulu budou využity pro prezentaci jednotlivých spolků a dění v obci.

Drahomíra Dirgasová, starostka

JEŠITNOST

„Každý má právě tolik ješitnosti, kolik mu chybí rozumu.“
Nietzsche (-Buch.-)

■ Den Země

Den Země je svátek věnovaný Zemi, který se každoročně koná 22. dubna. My jsme ho ve škole a školce slavili také, a to zasazením nových stromů na šakvické „luži“.

Žáci ze základní školy měli za úkol napsat krátký vzkaz pro naše budoucí generace, a ten pak vložili do láhve, kterou zakopali do země při sázení stromů.

Naši „nejmenší“ se chopili náradí a s vervou se pustili také do sázení. Šlo jim to na výbornou! Když bylo zasazeno, vydali jsme se s dětmi (vybaveni rukavicemi a odpadkovými pytlí) na procházku po okolí Šakvic, abychom posbírali odpadky, pohozené po okrajích silnic. Procházku jsme zakončili ve školce nakreslením obrovské Země, kterou jsme si vystavili na nástěnku.

Dětem se tento den velice líbil. Byli plní zážitků a dojmů.

Domínika Francová

■ Ze života MŠ a ZŠ

Školní rok 2014/2015 uběhl jako voda, děti se slavnostně rozloučily se školou a začaly si užívat prázdninových radovánek. Kromě tradiční výuky měli žáci i mnoho pestrých zážitků jako školu v přírodě v prostředí krásné Vysočiny nebo výlet malých školáčků do ZOO v Hodoníně. V posledních dnech nechyběly slavnostní události. Velmi působivé bylo pasování předškoláků na školáky, kdy děti byly ozdobeny krásnými šerpami. Následně byli vyhodnoceni žáci úspěšní ve sběru. Všichni byli odměněni zajímavými odměnami a vyvrcholením celé akce je peněžitá odměna firmy Hantály, protože škola v Šakvicích byla vyhodnocena jako třetí nejúspěšnější škola ve sběru papíru. Poslední školní den jsme se slavnostně rozloučili s našimi žáky páté třídy. Na památku dostali dárek a dva nejlepší žáci, kteří během pěti let měli vždy na vysvědčení samé jedničky, knižní odměnu.

O akcích školy svědčí bohatá fotogalerie na webových stránkách školy.

Zahájení nového školního roku proběhne 1. září 2015 v 8.30. Materská škola bude mít stejně jako letos dvě třídy. Jednu v budově na Hlavní ulici a druhou v ulici Dlouhé. Personální obsazení zůstává v podstatě podobné jako letos. Navíc děti se mohou těšit na nově upravené školní zahrady. Úpravy zásluhou obce probíhají v letním období.

Základní škola je dle rejstříku škol trojtřídká, přesto jsou některé předměty vyučovány odděleně. Třídním našich prvňáčků bude pan učitel Mgr. M. Brůček. Ve druhém ročníku bude učit slečna D. Francová, ve třetím Mgr. J. Sedláčková, která bude současně třídní učitelkou obou ročníků. Ve 4. a 5. ročníku je třídní učitelkou Mgr. R. Jurkovičová a v těchto třídách bude zajištěná oproti minulému školnímu roku oddělená výuka anglického jazyka. Nově bude otevřeno druhé oddělení družiny. Žáci se mohou těšit na kroužek divadelní, dyslektický, keramický, sbor a další.

Přejeme všem krásné prázdniny plné zážitků a těšíme se na malé i velké školáky!

Za MŠ a ZŠ PhDr. Lenka Havelková, ředitelka škol

■ Projekt Od semínka po kuličku

Se začínajícím jarním počasím jsme laškovali s myšlenkou založit si vlastní záhonek a využít tak volný prostor naší školní zahrady k něčemu kapánek jinému, než jsou u nás děti zvyklé. Společně jsme vymýšleli co si do zahrádky vysadit a téměř jednohlasně jsme se shodli na hrášku kulihrašku a tradičně jarních ředkvičkách.

V první fázi se činily zejména paní učitelky s paní školnicí-chopily se rýče a místě, kde se před lety točil kolotoč, začaly rýt. Děti se staraly o odnášení drnů trávy a později také o okopávání a v neposlední řadě o vykolikování už hotového záhonu.

Při sázení se děti velmi snažily- pro jistotu sázely ne po jednom semínku, ale raději po dvou ☺. Když nám začaly vyrůstat první hlavičky rostlinek, společně jsme se starali o dostatek vláhy a také o pletí.

Není to dlouho, co jsme sklídili poslední hrášek a ředkvičku. Děti měly možnost sledovat vývoj rostlinek od semínka až po kuličku...přesvědčte se sami ve fotogalerii na našich webových stránkách.

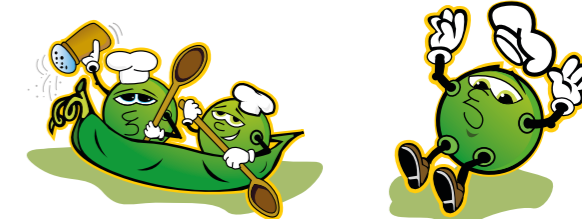
Hana Kurková, MŠ Berušky

■ Projekt Od semínka po kuličku

Veľmi sa mi páčil projekt v triede Berušiek zameraný na pestovanie hrášku v priestoroch školskej záhrady. Je to fajn, že deti sa oboznámili s tým, ako to v prírode funguje, že pozorovali, ako zo semienka zasadeného v zemi vyrastie rastlinka a ako sa o ňu treba starať a tá sa deťom potom odmenila za vynaloženú energiu tak, že čo si zasadili, to si aj zjedli. Ak by projekt pokračoval aj v budúcom roku, bolo by to super, možno by sa mohla obnoviť aj školská záhrada, školáci sa určite tiež práce na záhrade neboja, napríklad v rámci nejakého krúžku v družine? Mohla by sa na tieto účely využívať farská záhrada? Fandím takýmto aktivitám a rada prispejem bylinkami z mojej záhrady pre tieto účely. A všetkým malým Mičurinom prajem pekné letné prázdniny

Zuzana Kratochvílová

■ Výlet do ZOO

V pondělí 22. 6. 2015 jsme se s celou školkou vydali na výlet do hodonínské zoologické zahrady. V zoo jsme strávili celé dopoledne. S nadšením jsme si prohlédli všechna zvířata, některá dokonce i nakrmili, což děti zaujalo. Největší úspěch měl pavilon opic, od kterého jsme se nemohli odtrhnout. Také zabodovalo akvárium s mořskými živočichy, děti je prostě milují ☺. Když nás dlouhá prohlídka unavila, slízali jsme si zmrzlinu, snědli všechny dobrotky od maminek a tatínků a vyrazili zpět do školky. Počasí nám vyšlo a výlet se nám všem moc líbil. Nezbyvá nám než se těšit na příští rok.

Magdalena Francová

■ Příště půjdu alespoň 1.hod. před začátkem!

Ano. Na školní POHÁDKOVOU AKADEMII jsem přišla půl hod. před začátkem a už byl kinosál nabitý - všechna sedadla obsazena (A že jich je 180-12.řad v každé 15.sedadle). Až po praktickém vyzvání p.uč. Mgr.M.Brůčka k obecnstvu „Zvedněte ruku vedle toho je ještě místo“ se ještě několik volných sedadel objevilo. Na podiu byla jen jednoduchá kulisová výzdoba, neboť vše nahradilo větší promítací plátno s audio - vizuální projekcí. (Před zaháj.akadem. jsme tak shlédli stručnou celoroční činnost ZŠ a MŠ Šakvice.) Celkovou choreografií akademie a hlavně hudeb.doprovod připravil Mgr.M.Brůček za pomoci Ing.D.Tomáška. Všechny děti z MŠ i žáci ZŠ byli moc šikovní, důkazem toho byl aplaus. Akademie byla opravdu POHÁDKOVÁ - např.Šmoulové, pohádka Sněhurka, poh. O dvanácti měsíčkách. Program plný zpěvu a pohybových kreací. Jednotlivé vstupy tříd uvádělo duo šikovných MODERÁTORŮ - Elen Kubová a Luboš Eliáš. Byli opravdu bezva, uvolnění, bez trémy, jako by moderovali každý den. Tradičně zase dáreček od ŠD, p.Suský zase natáčel program na DVD. Akademie trvala cca 1a půl hod. a my šli domů SPOKOJENI.

- Buch._

■ Pálení čarodějnic ve školce

Každým rokem se s posledním dubnovým dnem stává stále oblíbenější tradicí – pálení čarodějnic /letos jsme tuto tradici měli o den dříve, důvodem bylo plavání/. Děti přišly do školky v kostýmech i s košťaty, které jim opět připravili rodiče, a za to jim patří velké poděkování.

Den jsme začali stavbou „chýše“ pro čarodějnice, tancem, malbou pavouků a pavučin na obličej. Poté následoval průvod vesnicí, během kterého děti říkaly zaklínadlo, které odhání všechno „zlo“. Při této příležitosti jsme navštívili i Obecní úřad, kde děti dostaly od pani starostky sladkou odměnu.

Při návratu do školky, nás napadlo, že půjdeme překvapit i naše kamarády ze školy. Po chodbě jsme šli jako myšky a do tříd jsme vtrhli jako opravdové čarodějnice! Školáky jsme nejen překvapili a vystrašili, ale také pěkně pomalovali. Pak jsme se s košťaty proletěli na školní zahradě, opekli si špekáčky a vypili kouzelný lektvar z bylinek.

Domů si děti odnesly nejen příjemné zážitky, ale také „Čarodějny diplom“.

Už teď se těšíme, až se opět za rok zase proměníme... ☺

Lenka Winterová, učitelka MŠ

■ Divadelní kroužek

při ZŠ a MŠ Šakvice nás v NE 14.6.2015 v 15.00 zase POTĚŠIL a překvapil nacvičením muzikálu DĚTI RÁJE. Představení se 13.žáky opět nacvičila, režirovala, napovídala, obsluhovala CD přehrávač i osvětlení v sále - vše v 1. OSOBE - p.uč.MŠ L.Winterová. Opět byl sál plný, žáci hráli s plným nasazením, střídali se ZPĚV, POHYB, částec.mluv.SLOVO - prostě MUZIKÁL! Všichni byli šikovní, ale „divadelně“ z min.roku se víc prosadili: D.Pavlík, K.Fialová, M.Suský.

Tradičně: vstupné dobrovolně, natáč. na DVD, velký aplaus, focení, předání kytice od rodičů malých herců p.uč.Lence. Netradičně: předání kytice za OÚ p.starostkou a pozvání 13.herců a režisérky na zmrzlinové poháry ke stánku „U Elišky.“ Představení trvalo cca 1.hod.

Tak tedy: „Čus, bus, autobus“ - FANDOVÉ DIVADLA.

- Buch.-

„Někdy tři, čtyři slova jak uzavřená skříňka chovají celý poklad myšlenek.“

K. H. Mácha (-Buch.-)

■ Čertovská pohádka

Tento školní rok se do divadelního kroužku přihlásilo méně dětí a tím nám nastal velký problém. Jakou pohádku zahráme na Vánoce?

V každé pohádce, kterou děti navrhly bylo potřeba více „herců“. A tak dostaly děti nápad, jak celou situaci vyřešit. Prostě bude hrát i pani učitelka. Takže během chvilky se ze mě stala „režisérka a herečka“.

V předcházejícím školním roce se děti proměnily v andělky a letos se chtěly proměnit v čertíky. Mezi čertíky nesmí samozřejmě chybět „luciferka“ a hned byla role i pro mne.

Najít pohádku, kde jsou jen čerti se nám nedařilo, proto jsem se rozhodla, že vymyslím pohádku sama. A tak jsem se stala i „spisovatelkou“ ☺

■ Škola v přírodě

Konec roku se nezadržitelně přibližoval. A s ním nejen záverečné písemky, ale také toužebně očekávaná ŠKOLA V PŘÍRODĚ. Letos jsme zaměřili na Vysočinu.

Záseka je název malé vesničky a také rekreačního střediska, v němž jsme se ubytovali. Líbila se nám okolní příroda, prostorná terasa a hlavně venkovní bazén! Někteří z nás se stali jeho testovateli – (ne)šťastnou náhodou a tedy oblečení, vyzkoušeli už první den jeho teplotu i hloubku. Na samotné koupání však díky počasí došlo jen jedno dopoledne, ale stálo to za to!

Celý náš pobyt na Vysočině plynul volným tempem. Střídali jsme výšlapy po okolí se stolními hrami, sportovní hry na hřišti s pyžamovou párty, stavění domečků pro lesní skřítky s hledáním pokladu. Nechyběl ani táborák a zpívání při kytarě, stezka odvahy a strach dětí - ne o sebe, ale o pani učitelku. Protože – co kdyby ji sežral v noci v lese medvěd?!

Moc jsme si užili i celodenní výlet do Jihlavy. Navštívili jsme krásnou ZOO a podzemní chodby pod městem. V dalekém Netině pro nás místní farmář uspořádal ochutnávku mléka

Během několika dnů byla Čertovská pohádka na světě a hurá do práce. Naučit se texty, připravit kostýmy, kulisy a celé pódium. Pomalu se blížil předvánoční čas a tím i naše generální zkouška, která pobavila kamarády ze školy i školky. Děti byly šikovné a opět zvládly vše na jedničku. Musím se přiznat, že největší náповědu jsem potřebovala já! Blížil se den „D“ a já zjistila, že to děti nemají zas tak jednoduché – vystupovat před tak velkým obecnstvem, zapamatovat si text, zazpívat písničku...

20. prosince jsme připravili kulturní zážitek i pro velké diváky a sobotní odpoledne ukončili „Čertovskou pohádkou“. Zároveň jsme tak završili naši několikaměsíční práci, za kterou jsme sklídili velký, a myslím si, že zasloužený úspěch.

Sama bych asi vše nezvládla a proto velmi děkuji rodičům za pečlivou a vzornou přípravu a veškerou podporu. Také bych chtěla poděkovat panu Brůčkoví a panu Suskému za jejich velkou pomoc s osvětlením, zvukem, natáčením a focením.

Chvilku jsme si odpočinuli a opět hurá do práce. Po novém roce, se děti pustily s velkým elánem do něčeho úplně nového a také náročnějšího. Začali jsme nacvičovat muzikál „Děti ráje“. Naučit se texty, to už je pro naše „herce“ opravdu hračka, ale nacvičit čtrnáct písní a sedm písní dokonce i zatancovat, tak to už byl trošku velký „oříšek“!!! Byla to opravdu dřina, ale také ohromná zábava, nejen pro děti, ale i pro mě! Pevně věřím, že někdy při vzpomínání se opět všemu od srdce zasmějeme. A tak to má přece být – zpívat, tancovat a smát se!

Muzikál Děti ráje jsme nejdříve zahráli našim spolužákům a kamarádům a 14. června jsme vystupovali v kinosále. Myslím, že každý kdo se přišel na nás podívat si odnesl opravdu pěkný zážitek z příjemně prožitého nedělního odpoledne. A protože měl muzikál velký úspěch, tak jsme se všichni domluvili, že ho zahráme v kinosále ještě jednou na začátku školního roku. Tímto bych Vás chtěla srdečně pozvat na naše další vystoupení s muzikálem, které se uskuteční v kinosále 6. září /neděle/ v 15.00. Určitě přijďte podpořit naše mladé herce.

Muzikálem jsme ukončili tento školní rok a už se těšíme, co spolu zažijeme v dalším školním roce. Přeji Vám všem krásné a pohodové prázdniny.

Lenka Winterová

a mléčných výrobků z vlastní produkce. A nejenom že nám chutnalo, ale mohli jsme si zblízka prohlédnout a pohladit kravičky.

Většina dětí by si pobyt v Zásece ráda prodloužila. Aspoň o jeden den. A kupodivu – proti by nebyli ani učitelé. Škola v přírodě se opravdu vydařila.

Radmila Jurkovičová, učitelka ZŠ

■ Noc s Andersenem 2015

Na konci března proběhla v naší škole již tradiční Noc s Andersenem, která byla letos věnována spisovateli Janu Drdovi. Děti si hned po příchodu do školy oblékly krásné pohádkové kostýmy a pak už nic nebránilo tomu, pustit se do soutěží. Na soutěžní družstva čekalo šest stanovišť, kde si děti procvičily svoji zručnost, paměť, hmat apod. Za splnění úkolu dostalo družstvo na každém stanovišti dílek puzzlíku a po nasbírání všech dílků si hráči složili obrázek s místem, kde se ukrývala krabice se sladkostmi a upomínkovými předměty. Po večeři, jsme si šli všichni „zadivočit“ na diskotéku, během které jsme rozdali pamětní listy a vyhodnotili nejlepší družstvo. K usínání jsme si pustili pohádky. Ráno po společné snídani, na kterou nám maminky připravily něco k zakousnutí, jsme se trochu nevyspali a unavení, rozešli domů...

Markéta Bílková, vychovatelka ŠD

■ Úvaha

Proč jsem neadoptovala dítě v Africe?

A proč nezachraňuji deštné pralesy?

My lidé si toužíme pomáhat, je to naše přirozenost. V dnešní době je snadné pomáhat i na druhém konci světa. Jenže...

Když jsem potkala člověka, který v Africe sázel stromy, byla jsem unesena tou vznešenou myšlenkou. Jak nádherné. Dokud mi nevyprávěl, že se rozvedl s manželkou, s rodiči se nestýká a děti vidá jen občas. Zrovna byl na cestě do Nepálu jako dobrovolník pro místní sirotky. Pak ho čekal ášram v Indii, aby našel vnitřní klid a pak možná domů, i když - jak řekl - ta vidina ho moc nelákala.

Zůstala jsem jako opařená a vzpomněla si na Amazonii a na Indiána v pouliční restauraci, který se mě ptal, co tam dělám. Řekla jsem mu, že jedu do pralesa. Udiveně vzhledl od misky fazolí a zeptal se: „Vy u vás nemáte lesy?“ Tak to bolelo! A pak jsem se vrátila domů. Vzala pytel na odpadky a šla uklidit dolů pod barák k silnici ty poházené petflašky. Seděla jsem tam na hromadě odpadu a jen vnímala to, co mi starý Indián předal. Jak jsem já mohla pomoci druhým, když jsem si nejdříve neuklidila doma? Jaký smysl dávalo létat na druhý konec světa a zachraňovat prales, když prales umírá kvůli tomu, že všechno, co dělám je závislé na ropě, kterou odtamtud chtějí vytěžit, abych tam pak já mohla nadšeně přiletět a držet transparent: Zachraňte prales !!! Jak jsem mohla pomoci dítěti v Africe, když jsem neuměla naučit svoje

vlastní děti, aby si po sobě uklidily?! Jaký smysl dávalo někam jezdit a ukazovat druhým řešení jejich problémů, když to znamenalo obírat je o jejich zodpovědnost za vlastní chyby? Obírat je o sílu najít vlastní řešení? A tím prohlubovat jejich závislost na mně!? Bylo to stejné jako s dětmi. Nemohla jsem je naučit chodit. Musely x krát spadnout na zadek. Čím déle jsem je držela za ruku, tím později začaly samy chodit. Mohla jsem tam jen být a povzbudit je, že to zvládnou a naučí se to. Samy. Jako se Ella naučila hrát sama na piáno a Zak postavil svůj první domek z cihel na hromadě hlíny. Jeho chyby ho naučily, co udělat příště líp! Nemohla jsem zachránit Afriku, ani prales, ale mohla jsem začít u sebe. Chodit víc pěšky. Přestat si foukat zbytečně vlasy. Přestat kupovat hloupé marketingové produkty zaručeně bio a raw z druhého konce světa a místo toho jít k zelináři na náměstí. Mohla jsem toho změnit tolik!! Každý den. 365 dní v roce... to není málo! A když to udělá každý z nás? Nebude koho zachraňovat!! Africké děti nebudou hladovět, protože jejich rodiče otročí ve zlatých dolech do mého iPhone. Prales nebude umírat, protože nebude potřeba tolik ropy. Mám pokračovat? A já si nebudu kupovat své svědomí charitou a lítat na drahé semináře, abych chlastala panáky z pupku Deepaka Chopry, ale budu dělat to, co dává smysl. Zodpovědně se starat o mír u sebe doma. Učit děti na řece Orlici, že když mám jen malou loď, nevezmu si nic navíc, nejlepší lecke skromnosti, kterou znám. Když jsem já spokojená, je takový i můj svět. Potřebuji tak málo! Svou rodinu a kus chleba, čistou vodu a jedno jablíčko. Jako na vodě. To, co bylo nejcennější byl smích mých dětí, které pozorovaly říčního raka a cestou sbíraly odpadky po lidech, kteří jezdí do daleké Indie, okázale pomáhají světu, ale doma si neuklidí. Ano, i my tu máme lesy! A jak o ně pečujeme, to vidíme každý den. Nijak. Pohltila nás pýcha a ovládl parazit chamtivosti. Touha mít a dobyt! Ty nejvyšší hory, ty nejhlubší oceány. Ale uvnitř jsme neskutečně chudí. Pomozme nejdříve sobě. Uzdravme sebe a svou rodinu. V ní to všechno začíná i končí. Pak naše děti nebudou muset hledat smysl života na pláži v Goa, ale budou si vážit rozkvetlé louky za domem. Hloupý Honza šel do světa, aby se pak vrátil domů. A já? Sáším stromy v tichosti a pokoře. Uklízím „naši“ studánku v údolí. A vím, kde je moje místo. Doma. V lese

Autorka neznámá. Publikoval 13. 4. 2015 Orgonet

■ Pohřebiště z doby stěhování národů

Při výkopu sklepního prostoru pro přístavbu u novostavby v poloze „Kopeček“ nebo „Fürhaple“ ve východní části obce, v Polní ulici č.p. 296, na parcele Č. 1063/1, byl na jaře roku 1974 zachycen a z velké části poškozen kostrový hrob. Z kostry, která byla orientována ve směru Z - V, se však zachovaly jen části lebky dítěte a hrubá nádoba. Ve vzdálenosti necelých dvou metrů směrem západním se pak též výkopu narazilo na další hrob, v němž byla tentokrát uložena kostra koně. Našli se též zlomky keramiky. Nálezy vzbudily zájem veřejnosti. Na základě hlášení tehdejšího ONV byl v době bezprostředně následující proveden Archeologickým ústavem ČSAV v Brně terénní výzkum, jehož cílem bylo zjistit charakter a stáří zdejších nálezů a současně zajistit jejich záchranu. Jeho provedením byli pověřeni pracovníci téhož ústavu, Dr. B. Novotný a technik pan Vymazal. Postupně byl na ploše východně od místa prvotních objevů v poloze „Kopeček“, na parcelách 1066 a 1063, odkryt větší počet kostrových hrobů, které dokládaly, že se zde v minulosti rozkládalo pohřebiště.

Z celkového počtu více než osmdesáti hrobů při tom asi 56 pocházelo z období tzv. pozdního stěhování národů, které lze datovat do 6. století po Kristu. Ostatní, nacházející se spíše ve východní části plochy, byly ukládány až v období 10. a 11. případně počátkem 12. století. Zatímco na tomto pozdějším pohřebišti pohřbívalo slovanské obyvatelstvo, patrně předkové dnešních obyvatel, hroby ze 6. století je třeba připisat populaci, která se v okolí na přechodnou dobu usídlila v době

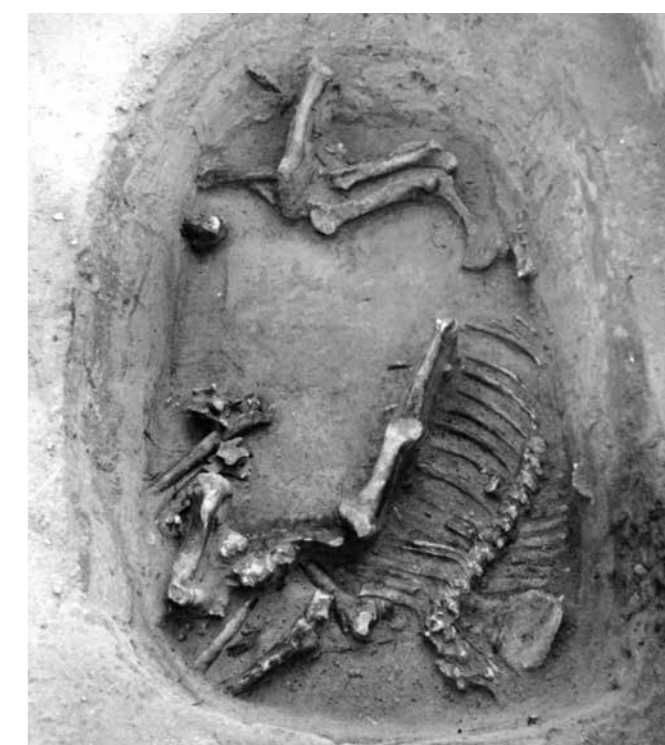
početných migrací různorodých barbarských kmenů směrem k území bývalé římské říše. Podle charakteristické keramiky mísovitých forem, které se jako posmrtný milodar často objevuje v hrobech vedle zemřelých, lze hřbitov ze 6. století připisat kmeni Langobardů, kteří do našich zemí přitáhli na sklonku 5. století, setrvali zde nejméně až do konce 6. století a postupně zaplavili i tehdejší římskou provincii Panonii, na území dnešního západního Maďarska. Bylo to těsně před příchodem prvních Slovanů, jejichž rozsáhlé žárové pohřebiště bylo založeno jen několik kilometrů dále směrem jihovýchodním, na katastru dnešní obce Přítluky. Přibližně v téže době odtáhli Langobardi z oblasti středního Podunají a usadili se v dnešní severní Itálii, kde se jejich jméno ozývá v názvu kraje Lombardie. Pohřebišť, současných s langobardským pohřebi-

štěm v Šakvicích, je na Moravě, ale i v sousedních Čechách a v oblasti Dolního Rakouska větší počet. Ačkoliv většina z nich má přibližně stejný charakter a pohřbívali se na nich příslušníci obdobných migrujících skupin, pronikajících ze severnějšího Polabí, vyznačuje se hřbitov v Šakvicích některými neobvyklými rysy. Mnohé z hrobů byly zapuštěny do rozměrných vydřevených komor. Týkalo se to zejména hrobu č. 17

na parcele č. 1066/1, který byl nezvykle hluboký. Jeho hrobová komora měřila 7,5 m do hloubky a její rozměry činily 560–390 cm. Ze západní a severní až severovýchodní strany byla obklopena několika rozměrnými hroby s rituálně uloženými kostrami koní v některých případech opatřenými železnými udidly a dalšími součástmi uzd. Nákladně budované hrobové komory s hroby koňů dovolují usuzovat, že na tomto místě pohřbívala elita tehdejší společnosti urozeného původu a nelze vyloučit ani příslušníky tehdejších královských rodů. Z jejich bohatství se však uchovaly jen ubohé trosky, neboť všechny hroby bez výjimky byly již v minulosti důkladně vyloupeny. Lupiči, k nimž mohli patřit příslušníci soupeřícího langobardského rodu, ponechali bez povšimnutí jen keramikou a běžnější železné předměty. Z drahocennějších, případně ze šperků a ozdob se zachovaly jen skromné zbytky, několik stříbrných pozlacených spon, kování opasek, zlomek přezky s křišťálem, dovezené až z Byzance apod. Nevybíravé vylupování, o němž svědčí i přemístěné a značně neúplné kosterné pozůstatky, se nevyhnulo ani větším zbraním, zejména mečům, které jsou na ostatních langobardských pohřebišťích poměrně dobře zastoupeny.

doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

■ Klub přátel rybařících

Jsme sportovní rybáři převážně z místních organizací Moravského rybářského svazu. Již několik let navštěvujeme Novomlýnskou nádrž, kde k rybolovu využíváme asfaltové hráze v katastrálním území obce Šakvice. Pro rybaření využíváme rybářské přístřešky, které nás chrání při vícedenních výpravách před povětrnostními vlivy. Přístřešky jsou umístěny na návodní straně hráze a neomezují nikoho na cestě, která je na koruně hráze. Jezdíme na toto místo již od napuštění této nádrže, máme k vodě i Šakvicím samotným kladný vztah. Snažíme se o udržení pořádku, abychom i nadále mohli na tuhle stranu nádrže jezdit a vyhledat tu patřičný klid k rybolovu.

Počátkem roku 2015 jsme začali jednat se zástupci obce Šakvice ohledně připravované obecně závazné vyhlášky na ochranu přírody a krajiny. Vyhláška měla zakázat stavění přístřešků (bivaků), stanování, stavění mobilních obytných zařízení, přípojních vozidel atd. na veřejném prostranství kolem Novomlýnské nádrže v katastrálním území obce Šakvice, stejně jako tomu je v katastrálním území Strachotín. K tomuto jednání se písemně připojilo téměř 50 rybářů převážně z místní organizace MO Dubňany. Jednáním za Klub přátel rybařících na Šakvické hrázi byli pověřeni členové výboru MO Dubňany, kteří stáli u počátku realizace tohoto nápadu - hospodář David Hekele, brigádnický referent Jaroslav Poljak, pokladník Miroslav Jestřáb a předseda organizace Petr Řihák.

V měsíci dubnu 2015 jsme ve spolupráci s Povodím Moravy s. p. provedli úklid východní hráze jmenované nádrže. Úklidových prací se zúčastnilo 30 členů klubu, uklidily se 4 km hráze. Dne 15. května 2015 bylo svoláno shromáždění klubu, kde jsme se sjednotili na návrhu na výjimku z připravované vyhlášky, kterou jsme předložili zastupitelstvu obce Šakvice. Dne 20. května 2015 se naši zástupci zúčastnili jednání zastupitelstva obce Šakvice, kde měla být schválena výše uvedená vyhláška. Zastupitelé na naši žádost o výjimku reagovali kladně a rozhodli se pro tento rok žádnou vyhlášku nevydat a dát nám všem ještě šanci. Myslím, že jsme si uvědomili, že nestačí pouze kolem sebe uklidit nepořádek, ale je potřeba si všimnout okolí. A také přiložit ruku k dílu, aby nás obec, kde lovíme ryby, nebrala za přítěž. Naopak musíme sami hledat řešení jak být pro obec, kde rybaříme, prospěšní.

Z informací, které jsme získali při jednání zastupitelstva, jsme vytvořili hlavní body Klubu přátel rybařících na Šakvické hrázi. Měli bychom si však uvědomit, že ke katastrálnímu území Šakvice nepatří pouze asfaltová hráze, ale také východní hráze, kde jsou kempy Mars atd..

Hlavní požadavky Klubu přátel rybařících na Šakvické hrázi:

1. Podílet se na ochraně krajiny a životního prostředí.
2. Dvakrát do roku provést úklid k. ú. Šakvice kolem nádrže. Kdykoliv bude potřeba, sejít se a uklidit nepořádek. V případě, že někdo uvidí nepořádek, který není schopen sám uklidit, bude kontaktovat níže pověřené členy klubu.
3. Nebude se rybařit a jakýmkoliv způsobem znemožňovat průjezd vozidel, cyklistům a průchod chodcům po komunikaci na koruně hráze. Nechají se průjezdné oba směry bez argumentů, že nás někdo objedne, anebo že v případě potřeby cestu uvolníme.
4. K rybolovu používat přístřešky bez podlažky, které svou barvou a vzhledem zapadají alespoň trochu do přírody.
5. Psi nebudou volně pobíhat.
6. V případě potřeby sečení trávy a jiných prací kolem ná-

drže Povodím Moravy s. p., obcí Šakvice nebo jinými společnostmi provádějící údržbu je rybář povinen bez diskuze umožnit posečení a projetí vozidel dle potřeby. Vztahuje se i na případné odstranění bivaku atd.

7. Odpad z vykuchaných ryb nevyhazovat do kontajneru u závoje a popelnic v obci Šakvice. Pokud už někdo tuhle činnost musí vykonat, doporučujeme zakopat.
8. Žádné konflikty s jinými uživateli nádrže, snažit se takovými situacím předcházet. Hlavně si nestěžovat na obci, každá situace se dá řešit, ať se jedná o surfaře či cyklisty.
9. Tyto informace dále šířit mezi rybáři rybařícími v k. ú. obce Šakvice a snažit se je přesvědčit o dodržování výše uvedených bodů (požadavků).

Pokud se nám nepodaří splnit výše uvedené požadavky obce Šakvice, a ze stran rybářů nebudou tyto požadavky respektovány, bude v příštím roce uvedena v platnost stejná vyhláška jako je tomu v k. ú. obce Strachotín. Děkujeme všem rybářům, které náš Klub přátel rybařících na Šakvické hrázi osloví, za dodržování a pomoc. Myslíme, že většině z nás jde o stejný cíl a doufám, že se opět sejdeme na vícedenních výpravách na Šakvické hrázi pod bivakem.

Pokud by se někdo chtěl k nám přidat, stačí poslat na níže uvedené kontakty e-mail, zavolat nebo napsat sms. Do informace o Vás nezapomeňte prosím své jméno, příjmení, místní organizaci, které jste členem, telefon, e-mail a budete-li chtít i informace o sobě. Bude Vám zaslána přihláška.

Pro přijetí do Klubu přátel rybařících na Šakvické hrázi je zapotřebí:

1. Mít stejný zájem jako členové klubu a podporovat společné cíle (jednotnost).
2. Respektovat rozhodnutí nadpoloviční většiny přítomných členů účastnících se shromáždění Klubu.
3. Chovat se u vody jako host obce a nebrat vše jako samozřejmost.
4. Neřešit důležité věci individuálně.
5. Nešířit informace bez souhlasu shromáždění Klubu na internetu.
6. Pokud to okolnosti dovolí, účastnit se výročního shromáždění Klubu.
7. Být tím, kdo se bude podílet svými nápady a prací na dění o tom, jak bude rybolov na Šakvické hrázi do budoucna vypadat, a nečekat na to, až nám obec jednou zakáže rybolov zcela.

Určitě nám přibude spousta práce a starostí, bude zapotřebí komunikace i Vaší zpětné vazby. Zároveň však budeme informováni o dění, uděláme pro rybaření na hrázi maximum, navážeme přátelství, užijeme rybaření a hezkých chvil. Veškeré informace Klubu přátel rybařících na Šakvické hrázi budou k nahlížení na www.mrsdubnany.cz v rubrice Dyje 5, kde budou i blíže rozepsány výše uvedené body.

Kontakty:

David Hekele
Tel.: 773 602 531
e-mail: hekele.d@email.cz

Miroslav Jestřáb
Tel.: 721 320 346
e-mail: mjestrab@seznam.cz

PETRŮV ZDAR!

Jaroslav Poljak
Tel.: 606 474 703

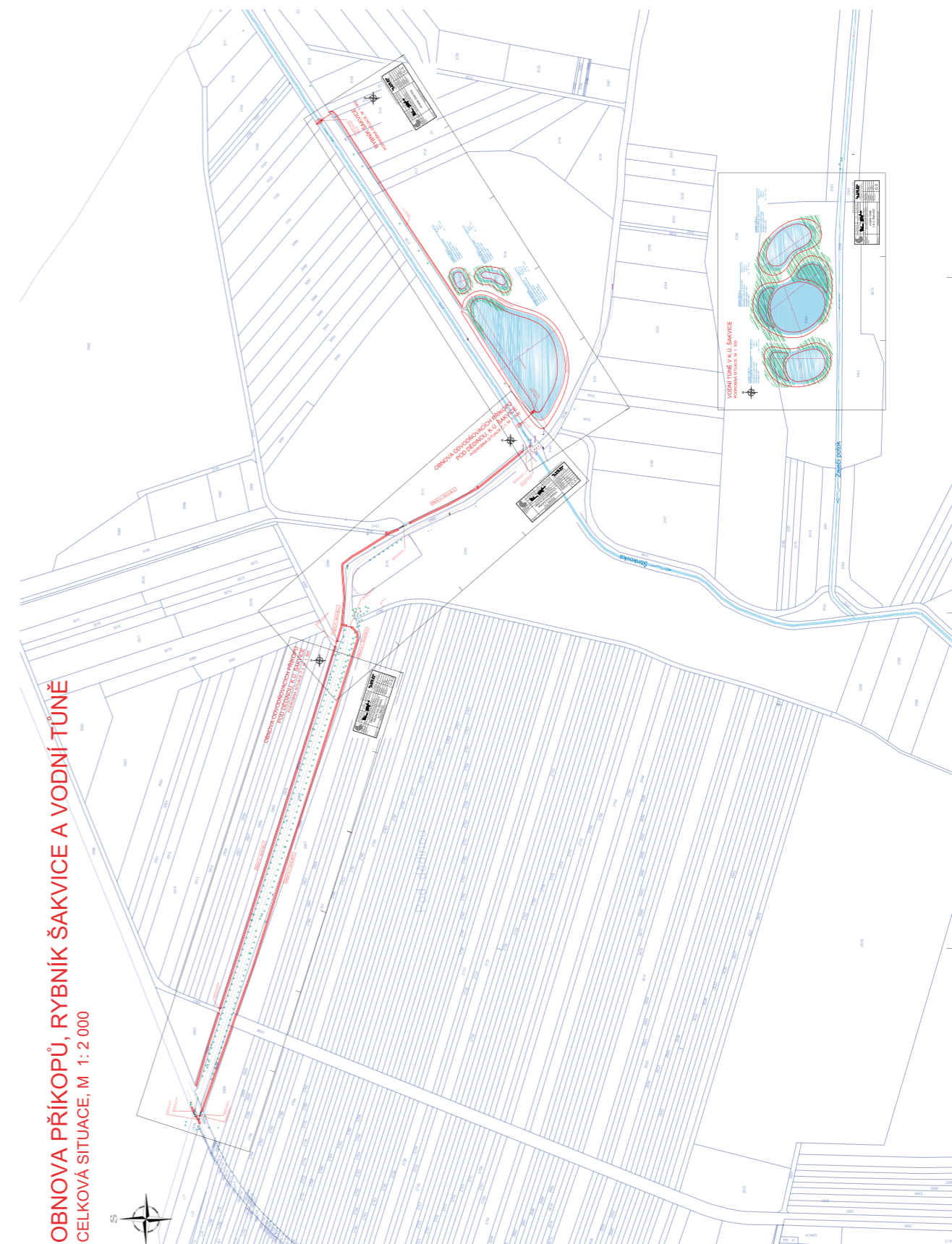
Petr Řihák
Tel.: 606 559 998
e-mail: rihak22@seznam.cz

■ Plánovaný projekt

V současné době se připravuje projekt na obnovu příkopů, rybník Šakvice a vodní tůň. Pro upřesnění se jedná o cestu směrem ke hnojišti, pozemky v okolí Štinkavky a Zajeckého potoka.

Uvítáme jakékoliv náměty a připomínky. V současné době se jedná o pozemky podmáčené, obdělávané jen částečně. Kolem tůň a rybníka je naplánovaná výsadba stromů.

Drahomíra Dirgasová, starostka

■ Luže - nejen zásobárny vody v obci Šakvice, jak vznikly a k čemu vlastně sloužily

Jedna z prvních luží vznikla na horním konci. Říkávalo se „V dolinách“. Zde se nacházela vrstva štěrku, kterou místní lidé ručně kopali, aby mohli zpevnit cesty, chodníky a dvory. Tento materiál se taky používal při stavbě domů. Kousek odtud se nachází místní hřbitov, kam se používal tento šutr na hroby. Pod vrstvou tohoto štěrku na místě těžby v hloubce asi pěti metrů už byl jenom samý slin. Ten tvořil nepropustnou vrstvu, kde se po vytěžení šutru vytvořila jezera z napršené vody, takzvané „luže“. Tady byly dvě větší a jedna, ta třetí, byla podstatně menší, někde v místech, jak bydlí Jedličkovi. Přebytek této napršené vody odtíkal járkem kolem domu č. 144 a pak pokračoval dál, příkopou kolem hřbitova směrem k Dyji. Na přívozní cestě se tato voda částečně ztrácela. Cesta byla šutro písčinná a na ni se za bouřky tvořily hluboké rýhy, na který musely dávat vozy pozor, aby se nepřevrhly. Voda tedy končila u přívozu. To je místo v bývalé řece Dyji. Podle vyprávění tyto luže často v létě sloužily k namáčení takzvaných povřísel, který se bosýma nohama šlapaly do vody. Tím se staly pružnější a lépe se vázaly snopy. Všechno byla ruční práce. Z posečeného obilí se vytvořily o žních snopy. Ty se pak skládaly umě do panáků, který pak čekali na vhodnou dobu k mlácení. Skládání snopů muselo být důkladný, aby je bouřka neponičila. V těchto mandelích přečkaly snopy špatný čas. Když zmokly, tak jen po povrchu, a brzy zase uschly. Ani větry při bouřce je nerozmetaly po poli. Když byly mandele připraveny k mlácení, odváželi je na zvláštních vozech zvaných žebříňáky, na který se daly naložit nepředstavitelný fůry snopů. Tyto vozy vozily svůj náklad k mlátičkám, kde se musely seřadit a čekat, až na ně přijde řada. Tam už bylo více času, tak si mnozí dali svačinu, nebo pomohli těm před nimi, aby to mělo spád a práce šla pěkně od ruky. Pokud se svačilo, tak zásadně sýr z tvarohu, cibule, soli a kmínu. Když byl tento sýr dobře uzrálejší, tak chutnal jako tvarůžky, jenže se dal mazat. Čerstvý chleba s máslem a tento ostrý sýr se džbánem piva - nemělo chybu. Někdy, to už ale miň, se místo piva pilo víno ředěný studenou vodou. To proto, že to zahnal žízeň a lidé se jen tak neopili. Když se začalo mlátit, tak tam byl člověk, který se staral o to, aby všechno probíhalo tak jak má.

V určité vzdálenosti byl elektromotor, od něj vedla řemenice k mlátičce. Řemeny se musely stále voskovat, to bylo takový jakoby lepidlo, aby řemeny neprokluzovaly a měly správný tah. Zvlášť šlo zrno, zvlášť plevy a sláma, která se opět vázala do otýpek a vozila domů coby k podestýlce pro dobytek. Poz-

ději už byly prese, který tuto slámu vázaly do otýpek. Jak je vidět, tak od kopání štěrku a zavodnění jam jsme se dostali až k mlácení. Nic zbytečného se nedělalo. Všechno mělo svůj řád a nepřišlo vniveč. Od jara až do podzimu bylo vidět na vodě spousty kačen a husí, které se čvachtaly a neustále hašteřily a kejhalo. Když byla voda už teplá, přidaly se malé děcka.

Někdy hospodáři přivedli dobytek, aby uhasil žízeň a napil se. Kdo neměl tu možnost vodit dobytek k vodě, tak vzal vůz s lejtou, zajel částečně do luže, a kýblama lejtou naplnil. Doma už čekala žízňivá zvířata na svého pána, až je napojí. Tato voda byla i na závlahu a taky se z ní dělal postřik na stromy a vinohrady. Často voda z luží sloužila hasičům na hasení požárů, který tehdy byly mnohem častější než dnes. Střechy byly doškové nebo šindelové a varilo se na otevřeném ohništi, proto není divu, že nějaká tá jiskra se zatoulala a způsobila požár. Někdy padly tomu ohnivému kohoutu i celé Šakvice nebo velká část. Když do naší obce v minulosti přišli habáni, dovedli se už těmto pohromám částečně bránit. Hrnčířské pece byly blíže ohni, proto střechy potírali drceným slinem s vodou, jakoby takovou maltou. Je pravda, že požárům nezabránili úplně, ale určitě je omezili. Od doby, kdy jsou v každé vesnici rozvody vody a hydranty, luže začaly ztrácet svůj smysl, až časem zanikly úplně. Ještě si pamatuji, jak bylo vidět uprostřed vody starou sečí mašinu a starý dřevěný vrata, který děckám sloužily jako vor. V zimě luže sloužily jako klouzačky a taky zde vyrůstali první hokejoví sportovci. To se hrálo celý dny a měsíce do doby, než led opět roztál. A tak vlastně tento koloběh stále pokračoval až do zániku luží. Až ztratily svůj význam, zavezly se hlínou, byly zde vysazeny stromy a keře, vytvořeny nové cesty nebo chodníčky, zahrady a zahrádky a doliny slouží a budou dál sloužit jinším účelům. Když jsem do těchto míst přišel dnes, nemohl jsem se přestat divit. Vše má zase jinší kouzlo, jinší nádech.

Druhá a snad i největší luža byla takzvaná „Židovna“. Poblíž domu č. 109, jenž byl majetek nějakého žida. Měl prý obchod, a na místě u kovářny pana Lopaty, strýce Františka Vyhňáka, začal hloubit jamu ve slině, k výrobě vepřovic a kotovic (tj. cihle, který nebyly pálené). Časem zkusil cihle i pálit. Pálil zde i křídlicu, která ale nebyla kvalitní kvůli těžnému materiálu. Tato výroba trvala asi jen dva roky. Vypálil jen několik tisíc cihel a křídlic. Na místě vytěženého slinu vznikla nádrž z napršené vody, která sloužila ke stejným účelům jako luža „V dolinách“ na vrchním konci. K mlácení povřísel, pití

pro dobytek, závlahy a tak. V každé části dědiny mohli hasiči brát vodu k hašení a nemuseli jezdit daleko. Samozřejmě různé války a nepokoje byly častější než plný břicho. Tedy i požáry. Židovna byla po pravé straně směrem na Starvičky. Její kraj byl vyvýšen a osazen stromy. Na druhé straně přes cestu byl nuzný domek, který obýval Zycha Ján. Domek byl částečně zapuštěný do země a v něm plno koček. Podle vyprávění starších občanů Zycha kočky jidal. Kousek od Židovně stála kovářna pana Lopaty, strýce Františka Vyhňáka, který se zde učil kovářem. Tady se kovali koně, ale i krávy, které byly určeny k tahu. Zde chodili lidé kut motyky, radlice na orání k pluhům a taky se scházeli ti, co potřebovali něco udělat ze železa. Při práci si vykládali a radili se, co a jak bude. Co je kde novýho, nebo co se kde stalo. Prostě porůznu. My jsme rádi pozorovali toto dění kolem dokola, ale hlavně oheň ve výhni, jak tam hořelo kovářské uhlí, jak poletují žhavé jiskry, uhlíky jasně září, ale nejvíce když se začal z měchů vhnět do ohniště vzduch. Když se kulo, bylo cítit pach spálených kopyt. Kouř se nesl daleko od kovářny. Na nás to působilo jaksi tajemně. Do toho se ozývalo bušení do kovadliny a celá tato atmosféra na nás působila velmi neobyčejně. Začátkem léta aktivita u luže nabírá obrátky a ti otužilejší se začínají koupat. No a později už je Židovna plná kačen, husí i děcek, všechno bylo v pohybu. Husy bílý jako sníh, skotačily, plácaly křídly o vodu a hlasitě kejhalo. Děcka si stavěly v břehu přístavy pro lodičky a hrady. Další dělali do pechárku maltu ze slinu a vody a stavěli první domy. Holky zase v pechárkách dělaly polívky, máčky a taky pekly dorty. Ozdobou dortů byl květ heřmánku a tak porůznu. Když se šlo dom, všecí byli spíš než čistý ušmíraní od bahna. Po cestě aby toho nebylo málo, začal lýt boj s kotlačkami. Každý si nějakou přinesl na sobě až dom. Nejhorší bylo, když se zakuntlovaly do vlasů. To trvalo celou dobu, než se to vypletlo. Někdy bylo lepší vzít nůžky a guču vystihnout aj s vlasama. Doma někdy byla facka nebo i víc. „Vy se neumíte pořádně hrát?“ „Ále umíme, proč by né?“ Jenže vždycky zakázaný ovoce nejvíce chutná. To rači nějaký ten facan vydržíme.

Další, třetí luža byla za Ferdovým (Ferdinand Franc), u jezdeckých bytovek. Tady se nekoupalo. Do této luže ústila příkopa s močůvkou, a tak se chodilo rači jinam. Ovšem, pak v zimě, když zamrzlo, tak každý kousek ledu byl užitečný. Tady nebylo radno upadnout. Hladry natáhly hned vůni domova, jak se říká. Naši doma hned poznali po vůni, kde jsme

celý den byli. Nám to jaksi nějak moc nevadilo. Už jsme věděli, že nějaký ten pád ani nějak nebolí, ale zato pěkně smrdí. Na Židovni v zimě tyto zážitky se smradly nebyly, ale byly zase jinší. Hrál se tam hokej, čundrovalo se a hlavně se bruslilo jen tak bez cíle. Ti nejmenší měli brusle zvané káčerky. Ty byly utažené na botech kličkou. Po boku bruslí byly ještě vystouplý železka, který bránily kolibání bruslí ze strany na stranu. Udržovaly pohyb na nich rovně. Pak ti starší měli šruřkáče, to byla obdoba káčírků, jenže už tam nebyly ty opory. Kdo neznal ještě úplně bruslit, tak se rozběhl bokem po šruřkách, narovnal se a jel jak širón. Na šruřkáčích byla klička, kterou se točilo a brusle se k botům z boku uchytily. Tyto brusle měla většína. Ti co byli majetnější, měli už kanady. Ty byly připevněny přímo na boty. Nosily se až k luži svázaný šňůrkama k sobě a přehozený přes hokejku a přes rameno, aby nezavazely a lepší se nesly. U luže se musel každý přezut. Když bylo volno, tak se hrál hokej od rána až do večera. Utkání měla atmosféru jako na velkých stadionech. Někdy zápal boje byl obrovský a to se pak dlouho projednávalo, kdo měl jak hrát, jaký chyby a tak. Málodky se v manšaftu uvolnilo místo, a když už, tak tam člověk musel hrát s duší. Jinak mazat a jsou tu jiní. Každý si vážil, že mohl hrát. Někdy hráli taky chlapi už po vojné a taky Vyhňák kovář co brousil na kanadách všem járký, aby to dobře jelo. Branky se někdy na ledě zapoměly až do jara, kdy se led rozpustil, takže zůstaly celý léto ve vodě, a zase v zimě se vysekaly z ledu, aby mohly sloužit. Sem chodili bruslit hlavně školáci i s učitelama. Tady se aspoň nikdo nemohl utopit. Horší už to bylo na rybníčkách, tam se muselo dávat bacha.

Čtvrtá, menší luža byla pod hřbitovem. Byla poměrně mělká, takže na koupání nebyla. Zato v zimě byla úplně přecpaná. Od hřbitova z toho srázu byl čundr dlouhý až do půli luže. Sem chodilo hlavně moc školáku a děcek různého stáří. Skoro až od hasičárny se jezdilo až k transformátoru na lyžích, sáňkách nebo bobech. Boby, to byla deska tak akorát pod zadek a zespodu se našroubovaly brusle. Toto důmyslné zařízení bylo rychlé a dobře ovladatelné. Řídilo se nohama o zem. Nejlepší se s tím ale jezdilo po čundru po ledě. To byly teprve ty správné pecky. Tady bylo nejveseleji. Počapalo se a vytvořil se vlak spojený z deseti i více děcek. Vždycky se někdo našel, kdo z toho vlaku někoho podrazil a to si umíte představit ten křik a tu hromadu děcek, holek i kluků. Tady vznikly první pohledy z očí do očí, první nevinny lásky, tady se utužovalo přátelství. Zde se pohřbily každodenní starosti, na všechno špatný se jaksi pozapomínalo. Tato luža byla přeměněna na dětský hřiště. Říkalo se: jdeme „na děcák“.

Poslední, pátá luža byla na Isidoře, vedle Jožky Plota. Byla poměrně malá, ale o to hezčí, než ty ostatní. Byla totiž naše, lidí převážně z Isidoru. Zde jsem i já prožíval ty nejhezčí chvíle mládí. Kraje lemovaly asi tři vzrostlé akáty. Květy plný včel, který nosily pilně nektar z květů do svých úlů, kde se stal medem. Byl zde poměrně vysoký břeh, dva až dva a půl metru, ze kterého se brala hlína, ale hlavně slin, a z toho se dělaly vepřovice, jinak kotovice, cihle, který se jen sušily. Nahoře pak vedla cesta dozadu k parku a na Isidor. Nahoře byl větší plac, kde se pravidelně mlátilo obilí na starých mlátičkách. Všechny plevy zůstávaly na místě mlácení. Tyto plevy nebo řezanka ze slámy se používaly do kotovic, ke zpevnění a k udržení teploty zdiva. Tehdy se stavělo hlavně z nich. Ty, pokud byly v su-

chu, nebylo nad ně. Jen majetnější je kombinovali i s cihlami pálenými. Většinou rohy domů z pálených cihel a zbytek vepřovice. Pokud vím, celé domy z pálených cihel se nestavěly, nebo jen opravdu málo. Bez vepřovic se neobešly ani stodole, chlívky nebo mlaty. A u luže se to vyrábělo. Dobytek materiál šlapal bahno z plev, řezanky a slinu. To se plnilo do dřevěných forem. Tyto cihle nic nestály, jen prácu. Slyšel jsem, že tam dělaly někdy celé rodiny i s děckama. Po čase se v břehu začaly objevovat lidské kosti. Zjistilo se, že nahoře pod cestou a dále asi třicet metrů, byl kdysi habánský hřbitov. To podle nálezů spinadel, zvaných „babky“. Žádný jiný milodary tam nebyly. Tyto spinadla jsou typické v hrobech habánů. Je známo, že Šakvice byly velkou habánskou obcí. Chodník, který tvořil zkratku, vedl kolem luže a pak nahoru břehem. Už jsme opět nahoře u cesty. Tady byl v zimě perfektní čundr. O tomto čundru mně již vyprávěla moje matka, že když byla ještě děcko, chodili sem všeci z celého Isidora. Zajímavý, že zvyky se nemění celý generace, přitom ale všeci mají ty nejkrásnější vzpomínky. Tato pátá luža má taky svůj konec. Dnes tu stojí v blízkosti dům Tomanů. A nevím, jestli oni ví, jak to tady kdysi vypadalo, co se zde odehrávalo.

V Šakvicích už po lužích není ani památky, musely ustoupit novým plánům obce. V srdcích mnohých z nás ale zůstaly vzpomínky na krásný chvíle z mládí.

Polda Měšťan, občan Šakvic

■ Bezpečnost na cestách

Začali prázdniny, pre deti najbezpečnejšie obdobie roka, ale zároveň aj najrizikovejšie, štatisticky prvý prázdninový týždeň je najhorší, čo sa úrazov týka. K tomu patria aj havárie automobilov, či motocyklov. Samozrejme v lokalite, kde sa v letnom období pohybuje väčšie množstvo cyklistov, je riziko ešte väčšie, keď berieme do úvahy fakt, že tu sa pohybujú cyklisti takmer celoročne, aj seniori a deti a samozrejme chodci, pretože prevažná časť vozoviek v obciach je riešená ako zmiešaná pre autá a chodcov súčasne. Možno pred 20 - timi rokmi to nebol problém, ale áut pribúda, s tým sa nedá nič robiť, keď integrovaný systém funguje nefunguje, každý sa potrebuje presunúť z bodu A do bodu B nejakým spôsobom, tak mať vlastné auto je v dnešnej dobe nutnosťou. Chcela by som poprosiť

Vysvětlivky:

šutr = štěrky; slin = jíl

„přívozní cesta“ = nejedná se o dnešní ulici Přívozní, ale o cestu k Dyji zhruba od křížku na ul. Podzahrady, napršena voda se ztrácela zhruba v polovině této cesty

povřísla = vymláčená sláma ze žita, hodně dlouhé stonky, z nich stočený svazek jako lano, asi 1,5 m dlouhý tak, aby šly svázat

panáky = mandele – snopy naskládané do kříže, klasy směrem dovnitř, v několika vrstvách do výšky asi 1,5 m

plevy = odpad vzniklý při mláčení obilí (štětinky z klasů)

lejta (vůz s lejtou) = bečka ze dřeva, nahoře otvor, tudy se voda napouští, v čele bečky je ventil, kterým se voda vypouští

šindele = křídlice ze dřeva, 10 cm široké, necelý metr dlouhé, skládaly se ve vrstvách tak, aby nevznikly škvíry kterými by protékala voda

došky = součásti slaměných střeš, skládány i v mnoha vrstvách, lze vidět ve skanzenu ve Strážnici

p. Lopata = kovář, po něm kovárnu převzal jeho synovec Franta Vyhňák

vepřovice = kotovice – nepálené cihly z hlíny

čundrovat = klouzat se; počapalo se = čupnout si

mlat = prostor na půdě nebo ve stodole určený pro mláčení obilí, mlátičky byly v místech dnešních garáží na Isidore

spinadla = spinací špendlíky; babky = spinací háčky

šoferov, aby dávali väčší pozor, je tu veľa zálužných miest, kde sa nič vynorí nejaký chodec, je to napríklad park Isidor, kde vďaka krikom, ktorým je obklopený sa stáva, že spoza nich občas vyletí nejaký objekt, či už futbalová lopta, alebo nejaké dieťa utekajúce za ňou, pred školou to tiež nieje veľmi prehľadné, od kostola je síce prechod pre chodcov, ale aj tak opatrnosti nieje nikdy dosť a križovatka na ulici Kopeček a Polní, tá je tak nešťastne riešená, že by sa s tým malo niečo urobiť. Nedávny stret auta značky BMW a cyklistky je myslím dostačujúcim varovným prstom. Je síce fajn, že máme v obci školu, školku, krásne ihriská, ktoré spĺňajú bezpečnostné kritériá, ale aj cesta k nim a domov by mala byť bezpečná

Zuzana Kratochvílová

■ Co nás trápí?

Vážení spoluobčané,

jistě jste si mnozí všimli, že jsme vyčistili obecní pozemek od sklepa (dříve sklep JZD) směrem na Cípy. Celkem se tam naši lidé nadřeli, protože zde bylo dost náletových dřevin a různý odpad. Příkladem pro nás byl pěkně udržovaný pozemek p. Mikulenčákem. Netrvalo dlouho a vlastníci vinohradů z okolí si opět na obecním pozemku udělali smetiště.

Touto cestou bych chtěla upozornit vlastníky těchto vinohradů, že je zakázáno vytvářet skládku jakéhokoliv odpadu na obecních pozemcích.

Pozemek opět vyčistíme a bude zde umístěna fotopast. Pokud zde bude kdokoliv přistižen, že si opět dělá skládku, může být postihnut pokutou až do výše 50 000,- Kč.

Vjezd do obce

Již delší dobu máme podněty ze strany občanů, že nevypadá pěkně vjezd od Hustopeče do naší obce. Vlastníci vinohradů zde shromažďují odpad z vinohradů, občas tam kolemjdoucí něco přihodí. Proto jsme se rozhodli, že tyto pozemky na náklady obce vyčistíme. Touto cestou bych se chtěla obrátit na vlastníky vinohradů, aby zde žádný odpad neodkládali a snažili se i okolí vinohradů udržovat v čistotě. Pokud je to možné, odvázejte odpad na skládku nebo se můžeme dohodnout i tak, že v době, kdy se stříhá vinohrad atd., požádáte obec o přistavení kontejneru. Děkuji za pochopení.

Drahomíra Dirgasová, starostka

■ Vzpomínky občana ze Šakvic

Dopisy – polní pošta – ruských vojáků.

Nechal tu celý vak sovětský voják „doručovatel“ v dubnu 1945. Byla to motorizovaná jednotka (pravděpodobně) jednotka „KAŤUŠI“, která tady byla asi jeden den přes noc. Brzy ráno odjela směrem na Strachotín - KAŤUŠE byly namontovány na „STUDEKRECH“, a za chvíli se ozvala mohutná palba. Rozbili německá postavení u Pasohlávek, kde se stále střídaly ruské jednotky a nemohly prorazit.

Dopisy byly cenzurované a přeškrtnuté - hodil to pod lavici v zadu u strýce Jaroslava Svobody č. 273. Byly tam dopisy psané na německých novinách, balícím papíře, fotografie, papírové peníze, usušené květiny připevněné k papíru dopisu apod. Kolik vojáků na to čekalo a ten to zahodil. Dal jsem to pak později i do školy učiteli Miroslavu Svobodovi č. 338, aby to případně zaslal na adresáty, ale asi to neprovedli. Toto je jen zbytek malý – ostatní se ztratilo časem.

Zapsal 27. 12. 1929 16letý Jan Svoboda

FOTBALISTI ŠAKVICE ZVOU JAK FANOUŠKY A FANYNKY, TAK I VŠECHNY PŘÍZNIVCE. NA FOTBALOVÝM TURNAJI ULIC, KTERÝ SE KONÁ 1. 8. 2015 VE 14:00 NA STADIONĚ V ŠAKVICÍCH. PŘIJÍTE REPREZENTOVAT VAŠI ULICI.

Fotbalisti Šakvice – Turnaj ULIC

Stadion Šakvice

1. 8. 2015 ve 14:00

Účastníci: DLOUHÁ, HLAVNÍ, PEKAŘSKÁ, PODZAHRADY

Při nízkém počtu: HORŇÁCI : DOLŇÁCI

Turnaj se hraje systémem, kdy každý účastník sehraje dvě utkání. První utkání se losuje a druhé hrají vítězové s vítězi a poražení s poraženými. Turnaj se rozlosuje na místě ve 14:00. Hraje se 2x30minut. Při nerozhodném výsledku po základní hrací době se rovnou přechází na pokutové kopky, 5+1.

Program: Zahájení, rozlosování 14:00
1. semifinále: 15:00
2. semifinále:
O 3. místo:
Finále:
Vyhlášení výsledků a předání cen 19:30
Volná zábava

Geny: Startovní lahvička ©, Občerstvení – káva, cigára, pivo atd. dle sazebníku.

■ Válečná připomenutí: léta 1929–1933, 1938–1939

R. 1929 byl vznikem úpadku burzy v USA v New Yorku a následné celosvětové krise, bídy, inflace a nezaměstnanosti. V Evropě tím byl způsoben zánik Výmarské republiky. Od r. 1933 začal vystupovat a upevňovat svoji politickou moc Adolf Hitler. Odstranil v Německu nezaměstnanost, bídu a inflaci, čímž získal většinu německého národa pro vznik své Národně-sociální strany. Vznik Velkoněmecké říše a armády Wehrmachtu, s heslem MACHT MACHT RECHT = MOC TVOŘÍ PRÁVO.

V jedné z lokálních kronik se uvádí: Sociální poměry se v posledních letech zhoršily. Rolníci si konají své práce většinou sami, řemeslníci jsou téměř bez práce. Není na hotové výrobky náležitý odbyt, celkem řečeno, není v oběhu peněz. Rozmáhá se nebezpečnou měrou nezaměstnanost. U Dyje sedává denně 15–20 mužů, kteří z dlouhé chvíle, poněvadž nemají zaměstnání, reptají a pohoršlivou řečí kazí dorost. Na nízkém stupni je mravnost a paralelně s mravností ubývá úcty k váženým občanům a úřadům. Pozoruhodné je, že čím dál více se politizuje. Staří i mladí tvoří hloučky a debatuje se, ale ne o úrodě, chovu dobytka atd., nýbrž o politice.

Následoval pak 11. 3. 1938 Anschluss – připojení Rakouska k Velkoněmecké již říši. Za pět dní přijel vůdce do Vídně, oslavován rakouskými obyvateli.

21. května 1938 soustředilo Německo na českých hranicích asi 200 tisíc vojáků (20 divizí) Wehrmachtu a zároveň Henleinovců – Sudetendeutsche Partei. Ovládla v celém přilehlém pohraničí (Sudetech) politickou situaci a zároveň začala v Sudetech působit polovojenská organizace sudetských Němců (Ordneři). Jejich činnost byla povolena v květnu 1938 ministerstvem vnitra. Původně se jednalo o pořádkovou službu – složka při schůzích Henleinovy strany – tzv. Freiwilliger Schutz Dienst, i úderní oddílů SvP.

Na obranu republiky pak vznikla jediná německá (u nás žijících Němců) polovojensky organizovaná, ozbrojená složka Republikanische rote Wehr (sudetská Republiková rudá obrana) v Mikulově, o síle 150 mužů. U nás na jižní Moravě jediná.

21. května 1938 byla vyhlášena Částečná mobilisace a bleskově povoláno několik mladších i starších ročníků ČSA. Obsadili hranice, ale za krátkou dobu byli propuštěni domů a v pevnůstkách zůstaly jen mladší ročníky. V obcích byli příslušníky ČSA zacvičováni muži ze starších ročníků záložáků na zacházení s ostrými granáty a novým typem pušek v ostré střelbě. V Šakvicích probíhalo v Sokolovně a v „šutráku“. 1. 7. 1938 proběhlo ve všech obcích zatemňovací cvičení CPO (Civilní protiletectká obrana). Tentýž den o rok později byla zrušena Československá armáda, následovala okupace Česko-

■ Milí spoluobčané,

jako zástupce Vašich doručovatelek bych Vám chtěla znovu připomenout, aby se každý z Vás znovu zamyslel nad tím, jestli má vhodnou poštovní schránku. V období akčních nabídek a slev, kdy se roznášá mnoho letáků, je to celkem na místě. Mnoho z Vás ve svých schránkách reklamy vidí nerada, ale skutečnost je taková, že jsme je povinni doručit všude, kde není schránka označena nápisem „NEVHAZOvat REKLAMU“ nebo nějak podobně. Když si k tomuto množství letáků přidáte ještě obyčejnou poštu doručovanou na adresu, tak je schránka často plná. Také je vhodné schránku označit jmény

slovenska a tím nastoupily v činnost tyto německé nacistické úřady a instituce:

Polizei Schtz, Genoarmerie – četnictvo

Schtz Polizei (SCHPO) – ochranná policie

Kriminal Polizei (KRIPO) – kriminální policie

Šakvice v říjnu 1938 nebyly zabrány. Našli se ale i lidé, kteří by je zaprodali, i když velká většina netoužila po „třetí říši“ a chtěla zůstat v samostatné republice již Česko-slovenské, třeba ochuzené o tolik území.

Šakvice: Dne 14. března 1939 prožívala naše obec těžké chvíle. Samostatná republika Československá rozdělena na země historické a Slovensko a 15. března 1939 zrušena i samostatnost našeho národa. Čechy a Morava prohlášeny byly částí říše Německé – jako Protektorát Čechy a Morava – Böhmen und Mähren. Bylo pak hned úřady protektorátními nařízeno vyvěsiti na všech domech, škole a obecním úřadu, prapory na paměť zrušení republiky. Své žerdi vyvěsily prapory říšský a protektorátní. Ve školách, i šakvicke, museli ředitelé přečíst dětem i učitelům doručený přípis o tom, jak Vůdce zachránil český i slovenský národ před hrůzami válečnými tím, že začlenil Protektorát Čechy a Morava do Třetí říše.

Vznik Německé tzv. menšiny u nás v obci zorganizoval v roce 1940 místní tehdy správce velkostatku, německy mluvící Stol-la a začlenil do ní hlavně též německy mluvící občany, kteří tehdy v obci bydleli – a to rodiny Schlorové, Rubberové, Wiesinerové a na velkostatku, panském dvoře i dozorce-šafáře, slovensky mluvícího Maradu, jeho ženu i syna, který se pak stal horlivým nacistou, i rodinu Fice-sedláře (vyráběl sedla) a jeho syny Karla a Roberta. Pro jejich děti v počtu pouze třinácti, pak byla zřízena německá třída. Nejlepší učebna byla pro ně uvolněna v přízemí školy vlevo, ačkoliv se pro 40 žáků českých nedostávalo třídy. Z Brna byla pro ně povolána německá učitelka Josefina Wieldheimová, která zde působila od roku 1941 do roku 1945.

Prezident osvoboditel T. G. Masaryk zemřel již dříve, před počátkem těchto událostí 14. září 1937.

*s použitím různých historických zdrojů
a knihy Osudný rok 1938 v břeclavském regionu
(autor Silvestr Nováček) sepsal Jan Svoboda*

„Citáty mají větší cenu, než se Tobě zdá,
ony vysvětlují, dokazují, srovnávají.“

F. L. Čelakovský (-Buch.-)

osob, kterým chcete doručovat. Předědte tím problémům s úřady. Práce v terénu je těžká a fyzicky náročná a někdy i maličkosti mohou způsobit problémy. Někteří lidé mají hodně stížený přístup ke schránce a neustálý problém jsou volně pobíhající psi, od kterých nevíte, co můžete čekat. A problémy jsou hned na světě. Obracím se i na všechny doručovatele letáků, aby letáky do schránek zastrkovaly celé, ne jen z části. Jsme lidé a musíme si pomáhat. Potom z toho má člověk dobrý pocit.

Děkuji za pochopení. Jana Kurcová, doručovatelka

■ Jak jsme cestovali do Šakvic

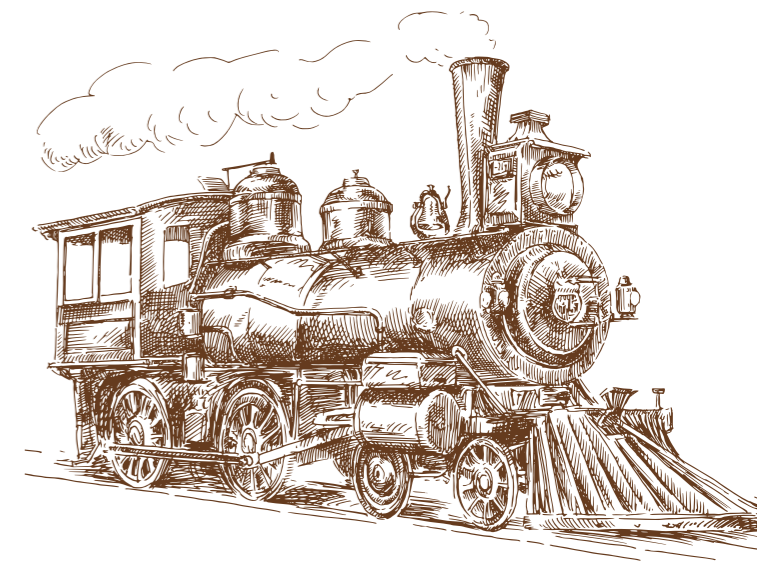
Letošní jaro pro nás znamenalo zásadní životní změnu – rozhodli jsme se, že seniorský věk strávíme místo v Brně v krásné jihomoravské vsi Šakvice. Reagovali jsme totiž na nabídku bydlení v nově zbudovaném zařízení pro seniory. Co následovalo? Pochopitelně ohlídka místa, které jsem sice z dřívějšíka znal, manželka však ne. A tak jsme si řekli – pojedeme se tam podívat. Na netu jsme si sice našli různá videa, která obec mezi veřejností moc poutavě prezentovala, ale znáte to – co uvidíš na vlastní oči, to se nedá ničím nahradit. Domluveno, naplánováno na první dubnovou sobotu a teď už jenom vyrazit. Autem, jak jinak, vždyť je to jenom za humnami. Ale znáte to sami – člověk mívá, život mění. Dva dny před plánovaným výletem si babička Astríčka řekla – nikam nejedu, bolí mně kola. A tak musela do servisu, kde začali hledat příčiny ochofení. Do soboty je nenašli. Co dál? Jak říkají naši bratři z Balkánu – „Nima problema“. Jezdí tam přece vlak. Tak jsem našel vhodné spojení a v sobotu ráno – hurá na nádraží. Musím podotknout, že vlakem jsem jel naposledy asi před třiceti lety. To je podstatná poznámka k vysvětlení a objasnění dalšího děje.

Šalinou dojet na hlavní ještě šlo. Pravdou je, že jsme ji také moc nevyužívali, neboť jako zdatným turistům se nám zdálo, že jezdit do města šalinou je zbytečné, protože se tam dá dojít pěšky. Napochodovali jsme s hlavou vzhůru do odbavovací haly. A tam to začalo. Najít místo, kde se dají koupit jízdenky. Jezdil jsem tam, jak jezevčík na honu. Ale moje úsilí bylo po krátké době odměněno nálezem cimry, zvané informační centrum a tam jsem objevil nějaká okénka s usměvavými dámami. To mně zaujalo a šel jsem položit otázku, kde lze zakoupit jízdenku na vlak do Šakvic, pokud možno zpáteční. Paní na mně koukala, jak na zjevení z Marsu. Nicméně byla vstřícná a chápavá a tak mně řekla, že si mohu koupit dvě jízdenky – jednu na cestu tam a druhou zpět. Výborně, pochopil jsem. Koupil jsem tedy čtyři (dvě pro sebe a dvě pro manželku). Spokojeně jsem se vrátil zpátky do haly a nastal druhý problém – zjistit odkud jede náš hopcuk. Stáli jsme před velkou světelnou informační tabulí, než se tam objevil údaj o odjezdu vlaku směr Šakvice a čísla peronu. Zajásal jsem a vyrazili jsme na onen peron. Tam nic – vlak ještě nepřistavil. Za chvíli se objevil, ale k mému překvapení ve směru od Břeclavi – tedy lokomotiva byla na čele vlaku, který podle mě by měl takto pokračovat ve směru na Kuřim. A nebo by lokomotivu měli přepřáhnout na druhou stranu soupravy. To mně vše letělo hlavou. Byl jsem napjatý, plný očekávání věcí příštích. Ale nedělo se nic. Vlak stál, dveře dokořán a čas odjezdu se neúprosně blížil. Pro jistotu jsem ještě jednou zkontroloval, jestli stojíme na správném peronu, u správného vlaku. Vše OK. Když do odjezdu zbývaly asi tři minuty, pravím: „Milá babi, musíme nastoupit. Za chvíli to má odjezd“. Vnitřní pochybnosti jsem před ženou skrýval, nebudu přece prozrazovat, že jsem trohl. Tak jsme nastoupili, pohodlně se usadili v kupé a čekali, co se bude dít dál. A hle – vlak přesně na čas se dává do pohybu a světe div se – k mému překvapení – vyrazí směrem na Břeclav. V duchu si říkám, to je dobré znamení. A tak jsem začal počítat zastávky, abych byl připravený oznámit ženě, že budeme vystupovat. Mezitím se však ve dveřích objevil průvodčí a pravil klidným hlasem – „Kontrola jízdenek“. Navykly z let minulých, suverénně jsem vytáhl dva lístky a předal mu je. Průvodčí nasadil jakýsi nedefinovatelný výraz

úředníka a se slovy – „Jsou neplatné“ – po mně začal vymáhat cosi platného. A to jsem zase nechápal já, vždyť jsem jízdenky zakoupil na nádraží před odjezdem. Že by mně pracovnice ČD podvedla? Po chvíli mně onen ouřada vyvedl z omylu. Mé přemýšlení se mu už asi zdálo dlouhé a tak pravil – „Pane, nemáte jízdenky označené“. Na to já – „A kde a jak jsem si je měl označit?“ Se shovívavým pochopením děl, že na nádraží jsou takové žluté přístroje, kde se lístek strčí, označí a pak je platný na danou cestu. To byla novinka – tedy myšleno pro mě. Začal jsem se omlouvat a sypat si popel na hlavu. Pan průvodčí pochopil, že jsme s ženou z minulého století, vzal průpisku, napsal na lístky datum daného dne a s potměšilým úsměvem na rtech odešel. Do dneška nevím, co ten úsměv měl znamenat. Nic moc pěkného to asi nebylo. Nu což, jedeme již legálně dál. Dle doby jízdy by měla být stanice Šakvice již za rohem. Pravím – „Ženo má milená, půjdeme na chodbičku, já zkusím zjistit, na které straně budeme vystupovat a taky, jak se otvírají dveře (protože kdesi kdysi jsem viděl, že některé vlaky otvírají a zavírají dveře jaksi samy)“. Tak jsem to bedlivě ohlížel a najednou vlak stojí. Naštěstí před námi byl pár mladých lidí, zjevně znalých poměrů v místě a tak dle jejich vzoru jsme vlak opustili i my. Připadal jsem si jako king. Jsme na místě určení – tedy téměř. Když hopcuk odjízďěl, všiml jsem si další podstatné záležitosti. Lokomotiva byla skutečně na konci vlaku a na jeho čele byl mašinfira v jakési kukani. Chytré – jde to řídit zepředu i zezadu, to dříve nebylo. Pokrok jde kupředu rychleji, než jsem stačil v Medlánkách sledovat. Prošli jsme čistým podchodem a před nádražní budovou jsme našli autobusovou zastávku. Až tady zjišťuji, že i tato doprava je součástí čehosi integrovaného a i na tento autobus platí již zakoupená jízdenka.

Když jsme vystoupili u hospůdky, dospěl jsem k poznání – to chce panáka. Kopnul jsem do sebe dva a pohled na Hlavní s kostelíčkem na konci se mně jevil, jako rajska zahrada, tak se mi to líbilo. Šakvice nás přivítaly svoji otevřenou náručí. V duchu si říkám – hošku, tady bude dobře, vybrali jste si oba báječně. A od poloviny června se nám tento pocit potvrzuje každodenně. Je to Bohem požehnaný kraj.

Josef Grófek

■ Firmy v areálu bývalého JZD Šakvice

Jaroslav Janiček – lisování pelet z rostlinného odpadu

Předmětem podnikání firmy, která působí v Šakvicích od roku 2005, jsou: zacházení s odpady (mimo nebezpečných), nákladní automobilová doprava, dříve i prodej kotlů. Firma se šesti zaměstnanci sklízí ze svých ploch biomasu (seno, slámu), ze které se na automatické lince vyrábí biopelety. Jedná se o malé granule o délce 1-2 cm, používané pro vytápění v tepelnárnách i rodinných domech. Vzhledem k odlišným vlastnostem biopellet od pellet dřevěných, je třeba pro jejich využití vlastnit speciální kotel. Jeho pořizovací cena je sice vyšší, zhruba od 120 tisíc výše, ale náklady na vytápění se tímto u rodinného domu mohou značně snížit. Velmi hrubý odhad, spíše příklad, může být ztopení 7 až 8 tun biopellet za sezonu, kdy tuna stojí 3000 Kč, tedy náklady na teplo činí 21 tis Kč ročně (záleží na typu a zateplení domu a požadované výšce teploty). Tato technologie není zatím příliš rozšířená, počet uživatelů na Moravě se pohybuje v jednotkách. Hlavními zákazníky firmy jsou tedy spíše teplárny v ČR. Vývoz do zahraničí se zatím nedaří z důvodů obstrukcí na rakouské straně, za účelem chránit si vlastní trh.

Setava Clean s.r.o.

Společnost SETAVA Clean, s.r.o. byla založena před pěti lety v Praze, kde má i sídlo.

Podniká v oblastech: Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti a Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona (zde z mnoha oborů činnosti uvedených v Živnostenském rejstříku vybírám např. Výroba strojů a zařízení, Povrchové úpravy a svařování kovů a dalších materiálů, Nakládání s odpady (vyjma nebezpečných)). Nedávno byla dokončena stavba nových hal určených pro zámečnickou a strojní výrobu, a do konce letošního roku se předpokládá dokončení stavebních úprav administrativní budovy (bývalá budova JZD). V současné době je v nových halách možnost vidět rozpracované velké mobilní kontejnery, určené k chemickému a hydrodynamickému čištění vnějších

a vnitřních povrchů zařízení, používaných při těžbě, přepravě a zpracování ropy a zemního plynu od minerálních usazenin a koroze. Patentovaná technologie čištění je určena pro ropné plošiny, těžební potrubí, rafinerie, přepravní zásobníky a ropné tankery. Její podrobně vysvětlení lze najít v anglickém jazyce na stránkách firmy IFT-LLC (www.ift-llc.com), pro kterou se v Šakvicích vyrábí strojní vybavení. Zakázky byly realizovány např. v Rusku, Kazachstánu, Iránu, Malajsii, Venezuele i ČR. Pracovní tým je stabilní, v plném obsazení čítá 15-20 osob. Aktuálně se nepředpokládá nábor nových zaměstnanců.

Ing. Zdeněk Jakubčík

Pan Ing. Zdeněk Jakubčík je jako zemědělský podnikatel registrován od roku 1993. V rámci dvou firem s počtem stálých zaměstnanců do 5 osob, je pěstitelem kukuřice, obilí, rajčat a tykve olejné. V začátcích bylo hlavní činností pěstování zeleniny (okurky nakladačky, saláty, cibule, rajčata). Od roku 2003 se věnuje i pěstování jahod, převážně kvalitních odrůd vyšlechtěných v Itálii, mimo to je od r. 2012 zařazena i holandská velmi raná a chutná odrůda Rumba. Jeho lány červených plodů za areálem bývalého JZD byly i letos cílem davů samosběračů z širokého okolí. Cena jahod při samosběru zůstala od loňska na 40 Kč/kg. Rajčata zpracovává Fruta Podivín do koncentráту, ze kterého se dále vyrábí další výrobky, např. kečupy (Hamé). Do zahraničí se vyváží pouze část kukuřičné produkce, a to na Slovensko. U plodin, které nejsou prodány ihned po sběru zpracovatelům (jako např. tykve nebo kukuřice) je po domluvě možný i přímý prodej místním občanům. <http://jahody.vyrobce.cz/>

Marlen s.r.o.

Základy firmy byly položeny už v roce 1993, kdy dvě výtvarnice - sestry Martina a Lenka - začaly vyrábět originální pletací příze pod značkou Marlen. Postupem času se firma rozrostla a v roce 2003 byla založena společnost s ručením omezeným MarLen s.r.o. - už před tímto datem se však zabývaly také látkami, bytovým textilem, originálními doplňky a galanterií, s krédem najít to nejlepší v aktuálních módních trendech. Ve

všem se zaměřily především na přírodní materiály (vlna, bavlna, len, hedvábí, kašmír, angora) a originalitu. Dvě prodejny firmy sídlí v Praze a Brně, zde v Šakvicích se nachází sklad a prodej zde neprobíhá. Látky s netradičními vzory (některé podle vlastních návrhů) a mnoho dalšího si můžete prohlédnout na e-shopu www.marlen.cz.

Vysto Kobyly s.r.o.

Firma Vysto byla založena v r. 1997. Od svého vzniku nabízí stožáry pro veřejné osvětlení, stožáry pro světelnou signalizaci, nestandardní dekorativní stožáry, sloupky pro reklamní panely, sloupky pro místní rozhlas a dopravní značky i jiné zámečnické práce na zakázku. V Šakvicích se nachází kancelář, výroba a sklad. Dnes už jsou zákazníky převážně velkoobchody a montážní firmy. V tuto chvíli firma nehledá nové síly do výroby, nábor úspěšně proběhl v nedávné době. <http://www.ocolove-stozary.cz>

Josef Votava

Firma Josef Votava – JV stolařství působí na trhu od roku 2000. Pět zaměstnanců je vytíženo zakázkovou výrobou nábytku, interiérových dveří, schodišť, protipožárních atypických uzávěrů, kastlových oken na památkově chráněné objekty atd. Výrobky jsou vyráběny z masivních materiálů, přírodních dřev nebo lamina podle návrhu zákazníka nebo návrhu firemních designerů. Zákazníky jsou soukromé i státní společnosti, interiérová studia, prodejní řetězce, zdravotnická zařízení a v neposlední řadě drobní odběratelé. <http://www.stolarstvi-votava.cz/>

Vitrotree by Battistini s.r.o.

Firma Vitrotree by Battistini s.r.o., zastoupená jednatelem Ing. Břetislavem Křížanem Ph.D., původně sídlící v Uherčicích, teprve v polovině června slavnostně otevírala v areálu svoji novou provozovnu. Projekt stavby této provozovny byl spolufinancován Evropskou unií z Evropského zemědělského

fondu pro rozvoj venkova v rámci Programu rozvoje venkova ČR. Firma se zabývá laboratorním množением rostlin. Množenými rostlinami jsou podnože pro ovocné stromy. Veškerá produkce je zasílána do Itálie, kde probíhá další fáze jejich růstu. Přímý prodej rostlin zákazníkům není možný.

Firma má 23 zaměstnanců, z toho 5 místních. V současnosti již firma nové zaměstnance nepřibírá.

Děkuji všem uvedeným firmám a jejich představitelům za ochotu a vstřícné poskytnutí informací.

Zuzana Francová

■ Staří lidé mladým rozumí - byli také mladí, opačně to neplatí? —

V pondělí jsem byl v nemocnici, abych vyzvedl nějaké věci pro děti. V čekárně jsem zaregistroval podivnou událost a okukoval pacienty a pozorně sledoval a poslouchal všechny přítomné. Asi po deseti minutách přivezl zřízenec do čekárny starou paní na vozíčku. Pani byla bledá a nejvila o okolí zájem. Byla oblečená v noční košili, rozepnuté, promodralé nohy měla odhalené a takhle byla mezi všemi těmi cizími lidmi. Její soukromí a lidská důstojnost o kterou se měl postarat ten debil, který ji přivezl. Pro něj to prostě byla jen stará bába, kus něčeho. Za chvíli si pro ní přijeli sanitáci. Když ji uviděli, jeden zvedl oči v sloup a řekl: „Ty nám teda dodáváš materiál“ To řekl před všemi! Podle mého názoru je ten chlap apsolutní krypl, kterého bych na hodinu vyrazil z práce na paragraf... V naší zemi je ovšem morálka uvolněná, takže si „Materiál“ se smíchem převzali a převezli jinam. Všichni seděli a mlčeli... včetně mě. Mnozí si neuvědomují, že dědula co se vleče po přechodu pro chodce a zdržuje provoz, byl taky kdysi mladý člověk, kdo ví, třeba byl (hasič) záchránce, kterému dnešní floutkové, co si kupují značkové hadry, mu nesahají ani po kotníky a v čekárně u lékaře ta stará paní, byla kdysi také mladá a chlapi z ní padali na zadek. Možná byla matkou pěti dětí, které dobře vychovala, možná byla učitelka, možná někomu kdysi pomohla a nebo se o někoho obětavě starala.

Většina mladých vidí jenom starou bábu, dědka, co jen zaclání a brzy vyklidí prostor supermanům. co teď vládne světu.

Úcta ke starým lidem je podle mě jednou ze základních věcí. Proč vůbec vznikla lidská společnost? Bez úcty ke stáří a vědomí si toho, že jednou taky budeme stáří a nemohoucí, se stáváme jenom ubožáky bez minulosti a budoucnosti. Když člověk vidí podobný přístup tam, kde by očekával pravý opak, je mu z toho špatně. Petr Bříza.

Zdroj internet, Marie Albrechtová - Pekařská 188

■ Zahradnický koutek - Bylinky v kuchyni

Bazalka

(*Ocimum basilicum*) 20–40 cm vysoká jednoletá bylina. Vyžaduje slunné stanoviště a vlhkou půdu. Čerstvé nebo sušené listy se používají jako koření. Existuje mnoho odrůd, které se liší barvou a velikostí listů. Zlepšuje trávení, podporuje chuť k jídlu a působí proti nadýmání, protizánětlivě a mírně antibioticky. V kuchyni se přidává k dušenému masu, do omáček, polévek. Vyšší dávky působí podráždění.

Máta peprná

(*Mentha x piperita*) – vytrvalá bylina, vysoká 50–80 cm. Nejlépe se jí daří na vlhkých polostinných místech, ale roste i na sušších slunných stanovištích. Voní po mentolu a má výrazné aroma i chuť. Podporuje trávení, činnost střev, působí protizánětlivě a zlepšuje dýchání. Působí i proti nespavosti, stresu a bolestem hlavy. Čerstvé listy se používají do omáček, salátů, nápojů a moučnicků. Ze sušených i čerstvých listů se vyrábí čaj.

Dobromysl obecná

(*Origanum vulgare*) – vytrvalá rostlina dorůstající 20–90 cm. Podporuje trávení, usnadňuje odkašlávání. Je součástí provensálského koření. V kuchyni se používá na ryby, skopové a telecí maso, do polévek, salátů a pizzy.

Tymián obecný

(*Thymus vulgaris*) – nebo-li mateřídouška obecná, je nízký polokeř dorůstající 20–30 cm. Roste na sušších, slunných a lehčích půdách. Působí proti průjmu, nadýmání, mírní kašel a působí protizánětlivě. Využívá se při léčbě nachlazení, kašle, bolesti krku. Pomáhá při infekcích močových cest a močového měchýře. V kuchyni se používá na masové pokrmy, zeleninu a pizzu.

Kateřina Svobodová

■ V časopise Moje zdraví

je hodně zajímavostí. Mě zaujalo, jak si udržet co nejdéle paměť.

Učit se a objevovat nové věci je povznášející v každém věku. A že je ALZHEIMER zloděj paměti, každý ví. Člověk, který je odkázaný na pomoc druhých by si měl uvědomit, že komunikovat s okolím je velice prospěšné jak pro něho samotného, tak pro jeho rodinu, pečovatelku a nebo zdravotní personál. Proto denně alespoň 15 minut něco číst, nebo luštit křížovku, sudoku, využívat moderní techniku, jako je mobil, počítač a jedině tak si udržíme co nejdéle paměť.

Marie Albrechtová

■ Akce na snížení plateb za energie pro domácnosti

Pořádá Terra Group Investment, a.s.
ve spolupráci s obcí Šakvice

Snížení plateb za elektřinu a plyn zajišťujeme pomocí elektronických aukcí, kdy objektivně snížíme vaše náklady na domácnost a zajistíme toto snižování plateb dlouhodobě.

Jak aukce funguje? Malý odběratel si těžko zajišťuje nízké platby za elektřinu. Proto se sloučí mnoho domácností a tím každá domácnost funguje jako velkoodběratel. Energetické společnosti, tak mají o každou domácnost velký zájem a v objektivní soutěži se dosáhne velmi nízké ceny.

Komu je aukce umožněna? Aukce se může zúčastnit každý majitel odběrného místa na elektřinu i plyn. Mohou se účastnit i ti, kteří nedávno podepsali novou smlouvu.

Co je k tomu potřeba? Stačí si přinést faktury za posledních 12 měsíců + smlouvy (dodatek) na elektřinu a plyn.

Kolik se za aukci platí? Aukce na domácnosti jsou pro občany zdarma.

Kdy a kde se uskuteční sepsování přihlášek? Ve vestibulu obecního úřadu: úterý 11. 8./18. 8. a čtvrtek 13. 8./20. 8. od 15.00 do 18.00 hodin.

Jakékoliv dotazy rádi zodpovíme na tel.: 602 381 492, p. Rovenský

Šakvický zpravodaj najdete na internetové adrese www.sakvice.cz nebo www.flashknihy.cz/sakvice/

Své příspěvky můžete zasílat na adresu: knihovna.sakvice@seznam.cz.

Uzávěrka příštího čísla je 30. října 2015. Těšíme se na vaše příspěvky.

Šakvický zpravodaj 2/2015

vydavatel: obec Šakvice, registrační číslo periodika: MK ČR E 20162
redakční rada: Ivana Martínková, Zuzana Francová, Drahomíra Buchtová
Vyšlo 24. července 2015 v nákladu 350 výtisků. Neprodejné.